ОСТ 8 1918

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, гроші-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 1-го жнивня 1918. Ч. 117. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, October 1, 1918. No. 117.

БОЛГАРИ ПРОСЯТЬ АЛІЯНТІВ О МИР.

Аліянти зажадали від Болгарії цілковитого зірвання з центр. державами

Німецька соціялістична преса домагаєть ся безпроволочного мира і демократичного правительства.

Большевики грозять знищенєм Москви. - Тисячі буржуазії падуть жертвою „червоного терору".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ДАЛЬШІ УСПІХИ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСК.

Американці полонили 8.000 Німців і здобули 100 гармат.

ВАШИНҐТОН, 28. вересня. — Звіт генерала Першінґа про воєнні операції першої американської армії в пятницю в Аргонськім лісі, звучить:

„На північний захід від Вердену перша армія продовжала дальше свій наступ, де була вчера розпочала. Американські війска здобули села Шарпентрі, Вері, Епіонвіль і Кваарі. Протинаступ Німців на корпус ген. Камерона відбили війска зі стейтів Огайо, Ню Джерзи, Меріленд, Вірджінія, Орегон, Вашінґтон, Колорадо, Вайоминґ і Монтана.

„ВОЄННА ДОБИЧА СКЛАДАЄТЬ СЯ З ПОВЕРХ 100 ГАРМАТ, МІЖ ТИМИ 12 ГАРМАТ ТЯЖКИХ; ВЕЛИКОГО ЧИСЛА МЕТАВОК І КІЛЬКСОТ МАШИНОВИХ КРІСЕВ. ЧИСЛО ПОЛОНЕНИХ ЗРОСЛО НА 8.000, МІЖ ТИМИ 125 ОФІЦИРІВ".

СОЦІЯЛІСТ СКАТ НІРІНҐ ЗАПОВІДАЄ НОВУ ЩЕ СТРАШНИШУ ВІЙНУ.

НЮ ЙОРК, 29. вересня. — Скат Нірінґ, промовляючи нині на зборах в „Стайвезен Касіно" в Ню Йорку, заповів, **що теперішна війна буде виглядати в порівнанню з війною будучою як дитинярча забава. Слідуюча війна, заявив Скат Нірінґ, розіграється за між двома лігами народів, з котрих одна буде утворена на сході, а друга на заході.** Лише робітництво може запобігти сій страшній війні. Капіталісти і мілітаристи вже нині укладають пляни до нової війни.

Джеме Морер заявив у своїй бесіді, що теперішна бесіда зробила одно добро, а іменно через ню прочистила ся соціялістична партія.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЕЦЬКА СОЦІЯЛІСТИЧНА ПРЕСА ВЗИВАЄ ДО БЕЗПРОВОЛОЧНОГО МИРА.

Його може однак заключити лише демократичне правительство.

АМСТЕРДАМ, 29. вересня. — Урядовий орган німецької соціялістичної партії „Форверте" оголосив слідуючу заяву:

„Ми мусимо взяти нині під розвагу отсі можливости: **Болгарія опускає чотирьо-державний союз і заключає мир з аліянтами. Австро-Угорщина і Туреччина йдуть за її приміром. Ми тратимо свій вплив в Польщі і на Україні. Наше полудневозахідне рамя не сягає дальше ніж до Боденбаху** (в Чехії, недалеко саксонської границі).

„Тоді німецький нарід сам один має проти себе Злучені Держави, Францію і Англію і бореть ся, опершись ся плечима о стіну.

„Кровавi зусилля роблено, щоби здавити революційні заворушення. Війна, замість за границями Німеччини, ведеть ся у внутрі Німеччини. Всюди смерть.

„Правительство не має вже більше сили, щоби ставити опір. Воно годить ся на всі домагання неприятеля.

„Але ми не хочемо платити такої ціни, коли наші потреби можуть бути задоволені далеко дешевше.

„Тепер не розходь ся о забори, але о осягнене мира без анархії і без незносних тягарів.

„Правительство мусить зробити все можливе, щоби як найскорше довести до конференції з аліянтами. **АЛЕ ТІЛЬКИ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ МУСИТЬ БУТИ ДЕМОКРАТИЧНЕ НІМЕЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО".**

НА БАЛКАНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛГАРІЯ ПРОСИТЬ О ЗАВІШЕНЄ ОРУЖА.

Болгарські делеґати в дорозі до головної кватири аліянтів.

ЛОНДОН, 28. вересня. — **Болгарський урядовий звіт з дня 24. вересня доносить, ЩО БОЛГАРСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО РОЗПОЧАЛО АКЦІЮ В СПРАВІ ОСЯГНЕННЯ РОЗЄМУ І МИРА.**

Урядовий звіт звучить:

„З причини останних подій і після переведення спільної дискусії всіми властями над положенєм Болгарії болгарське правительство, бажаючи положити конець пролиянню крови, уповажнило головного команданта болгарських війск, аби він зробив головному командантови війск аліянтів в Сальоніці предложенє в цілю заперостання ворожнечі і розпочати переговорів в цілю осягнення розему і мира.

„Члени болгарської делеґації відїхали вчера вечером, щоби зійти ся з повновласниками аліянтів".

ВІДМОВНА ВІДПОВІДЬ АЛІЯНТІВ ЩОДО РОЗЄМУ.

Жадають, щоби Болгарія зірвала з центральними державами.

ЛОНДОН, 28. вересня. — Англійське правительство заявило зовсім ясно, **що воєнні операції не можуть бути здержані. Рівночасно дало воно Болгарії до зрозуміня, що вона, хотячи вести мирові переговори з аліянтами, мусить зовсім зірвати свої зносини з Туреччиною, Німеччиною і Австро-Угорщиною.**

Дальше заявлено, що аліянти підчас дискусії в справі мирових переговорів зовсім не думають згадувати про полагодженє територіяльних справ на Балкані. Аліянти жаждають передвсім демобілізації болгарської армії.

Одним з головних домагань аліянтів буде опорожненє всіх від початку війни занятих земель.

Коли би правительство Малінова не приймило ті условія, то аліянти нових условій предкладати не будуть. І коли Болгарії буде залежати на мирі, вона мусить найти таких представників, котрі би на повисші условія згодили ся.

БОЛГАРСЬКІ ДЕЛЄҐАТИ В САЛЬОНІЦІ.

ПАРИЖ, 29. вересня. — **Болгарські делеґати, яких вислало болгарське правительство в цілі переведення переговорів в справі розему і мира, прибули в суботу до Сальоніки.**

Делеґатами є: ген. Лонков, командант другої болгарської армії; Ляпчев, міністер фінансів, і Радев, бувший член болгарського кабінету.

Події в Болгарії викликали в Німеччині і Австро-Угорщині велике пригнобленє. Німеччина робить зусилля, щоби головного коменданта болгарських війск, ген. Тодорова, перетягнути на свою сторону.

Болгарія проти Турків.

ЛОНДОН, 29. вересня. — Фердинанда, болгарського царя, стрінули нині закидки яко зрадника і боягуза, однак йому ніколи не закидано браку зичливости до орієнтаційного.

Його ґра представляєть ся меньше-більше так:

Болгарські війска розбиті. Неприятель війшов на болгарську територію. Німці і Австрійці не є вспілі дати достаточну поміч. Цар зрозумів, що треба піддати ся. Він бажає однак скористати з можливої нагоди, бути першим щуром, який утікає з потопаючого корабля.

Аліянти предложать або вже предложили болгарському правительству отсї условія:

Перше — Болгарія мусить звернути всю територію, яку вона загорнула від Сербії і Румунії підчас теперішної війни.

Друге — Болгарія мусить або здемобілізувати свою армію, позволяючи військам аліянтів на похід в напрямі Дунаю, або перейти на сторону аліянтів і бороти ся проти своїх дотеперішних союзників.

Фердинанд згодить ся правдоподібно на се послідне. **Його бажанєм є розпочати нову війну проти свого теперішнього союзника, Туреччини, в надії, що Болгарія буде мати змогу заняти Царгород.**

Протинїмецькі демонстрації в Софії.

ПАРИЖ, 28. вересня. — **Протинїмецькі і мирові демонстрації в Софії приймили від неділї дуже грізний характер; в місті напрути царської палати прийшло до поважних заворушень,** як се доносять вісти, які надійшли з Ціріху.

Получене між Віднем і Софією має бути перерване.

Німеччина ще не тратить надїї.

ПАРИЖ, 29. вересня. Вісти з Ціріху доносять, що адм. Гінце, німецький міністер заґр. справ, на вчерашнім засіданю головної комісі подав був до відома, що німецький ґенеральний штаб на вістку про останні події в Болгарії вислав сейчас значні військові резерви до Болгарії.

Часть тих резерв прибула вже на місце, заявив дальше адм. Гінце, а прочі війска прибудуть в короткім часї на місце свого призначеня. Також й Австрія вислала туди значні війска.

Після гадки воєнних знавців австро-німецькі війска будуть вспілі привернути воєнний фронт, причім треба брати також під увагу богато некорисних чинників.

„Ані Болгарії ані для нас справа не є ще програна", заявив вкінци адм. Гінце.

Німецькі і австрійські війска спішать Болгарії на поміч.

ЛОНДОН, 28. вересня. — **Величезні німецькі війска находять ся в дорозі до Болгарії і вони перейдуть на боєвий фронт через Болгарію, щоби болгарський нарід бачив, що німецькі війска йдуть Болгарії на поміч,** як се доносить телеґрама з Копенґаген, покликуючи ся на вістку в берлінській „Тагес-Цайтунґ".

Телеґрама з Відня доносить, **що також значні війска австрійські відійшли на поміч Болгарам.**

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

БОЛЬШЕВИКИ ГРОЗЯТЬ ЗНИЩЕНЄМ МОСКВИ.

Буржуазія паде дальше жертвою „червоного терору".

ЛОНДОН, 29. вересня. — **На случай, коли би большевики були приневолені опустити Москву, вони будуть робити зусиля знищити місто і вирізати всю буржуазію,** як се доносить Ганс Форст у своїм листї до „Берлінер Тагеблят".

Кореспондент має з достовірних жерел певні відомости, що большевики позакладали на горішних поверхах всіх більших будинків бомби.

Невинних закладників буржуазії, пише дальше у своїм листї Ганс Форет, **розстрілюють ся дальше щодня тисячами.**

Ген. Сухомлінов утїк.

СТОКҐОЛМ, 28. вересня. — Ґен. Сухомлінов, бувший міністер війни в царській кабінеті від 1909 р. до 1916 р., утїк з Росії по засудженю на смерть.

Його вправді арештовано, коли він прибув до Фінляндії, але він буде випущений на волю і удасть ся до місцевости, де проживає його жінка від часу процесу о зраду державы.

В царстві „червоної терору".

ҐАҐА, 28. вересня. — Берлінський „Льокаль Анцайґер" подає на підставі опису свого кореспондента з Москви слідуючий образ теперішних відносин в Росії:

„В Росії приходять ся нині кождому тяжко віддихати. Червона филя крови розлила ся з Москви по цілій державі. Вона затроює воздух і грозить всім загибелю.

„Правдиві провідники большевиків твердять, що „червоний терор" очищує атмосферу, подібно як громи, та що савєтська республика по перебутю бурі зістане могуча, сильна і миролюбна. Вони перестерігають перед сентиментализмом, заявляючи, що тих кілька тисяч, які зістали тепер розстріляні в Росії, не можна порівнювати з мілионами погибших у війні людий, які впали жертвою капіталістичного молоха.

„Але тут не ведеть ся війну. Тут відбуваєть ся холодно-кровна різня безборонних осіб. Серед ночі западають вироки і стрічене переводить ся серед найбільшої брутальности. Тут нема війни, але звичайна різня.

„Підчас французької революції вправді досить часто заїздили вози серед крику женщин перед ґільотину, але підчас довгої французької революції не згинуло тільки „аристократії", що в Росії в протягу послідного місяця. У Франції перепроваджувано розправу, але тут урядує лише надзвичайна комісія, яка має філії на провінції, а котра посідає у своїх руках всю власть життя і смерти. Вона не отвирає процесу ані не завізвиває судїв, а відкликує засуди, кожди їй се подобаєть ся.

Останне розпоряджене, щоби уживати масового терору проти отвертих і явних противників савєтської республики, увязнювати особи з буржуазійних кругів і їх розстрілювати, скоро лише грозить небезпека протиреволюції, переходить всякі жорстокости всіх попередних революцій. Як сильно був би потрясений весь цивілізований сьвіт, коли би так на примір бувший цар казав увязнити соціял-демократів, робітників і студентів, і казав їх вішати на случай небезпеки страйку або замаху на його житє.

„Телеґрами з провінцій доносять, що се кровавe заряджене всюди переводить ся в житє. Нижний Новґород Дрожить. „В Тулї справа поступає серіозно", доносить коротко телеґрама. В Петрограді і Москві число осіб, розстріляних в протягу кількох останних днів, виносить вже тисячі. Між послідними жертвами находить ся богато бувших міністрів, як Щеґловітов, Хвостов, Маклаков, Протопопов і богато инших, з котрих деякі відгравали важну ролю в історії Росії.

„В протягу останних тижнів був виданий приказ, щоби їх поставити перед суд, аби вони виявили перед народом всї тайни царського правительства. Їх витягано ночами з вязничних келїй і не давано навіть часу, щоби могли приготовити ся на смерть. Їх виводжено до Петровського парку, де їх розстрілювали лотиські жовнїри.

„Подробиці щодо тих нічних масових трачень держить ся в тайні. Кажуть, що площа все в

(Продовженє на сторонї 5-тій).

Позір! Українці в Злучених Державах! Позір!

ВЖЕ ЗАЧАЛА СЯ АКЦІЯ ЗА ЧЕТВЕРТОЮ ПОЗИЧКОЮ СВОБОДИ — ЗА ПОЗИЧКОЮ ДЛЯ ДЕРЖАВИ НА СУМУ 6 МІЛЯРДІВ ДОЛЯРІВ НА 4¼% В ЦІЛОГО НАРОДУ СЕЇ РЕПУБЛИКИ.

ОБОВЯЗКОМ УСІХ УКРАЇНЦІВ, БЕЗ ОГЛЯДУ НА СЕ, ЧИ ВОНИ Є ГОРОЖАНАМИ СЕЇ РЕПУБЛИКИ ЧИ НІ, Є ЯК НАЙЩИРІШЕ ПІДПЕРТИ СЮ СПРАВУ, ТО ЗНАЧИТЬ ПОЗИЧИТИ РЕПУБЛИЦІ СВОЇХ ГРОШИЙ І ЗНАКОМИХ СПОНУКАТИ ДО СЬОГО.

ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ ПИТАЙТЕ У СВОЇМ МІСЦЕВІМ УКРАЇНСЬКІМ КОМІТЕТІ.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	1.75	на пів року	1.75
3 months	1.00	на 3 місяці	1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	2.00	на пів року	2.00
3 months	1.25	на 3 місяці	1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ЗА СПРАВЕДЛИВИМ МИРОМ ДЛЯ ВСЇХ НАРОДІВ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Всї промови президента Вілсона, виголошені за останні два роки, мають велике значінє дня **народів,** бо президент Вілсон усе має на увазї тільки свободу і добро народів, і то **усїх народів,** без якоїнебудь ріжницї. Длятого підчас останних двох лїт (1917—1918) всї народи сьвіта виділи в президентї Злучених Держав свого найлїпшого і найсправедливійшого оборонця. І певно, що нинї нема другого чоловіка серед жадного народу в Европі, котрого імя викликувало би таке одушевленє як власне імя президента Вілсона.

Своєю промовою в минулу пятницю в Ню Йорку президент Вілсон ще більше доказав, як заслуженою є та велика пошана і любов, яку він здобув собі серед усїх народів, **а особливо серед народів поневолених в Европі.**

В сїй промові президент виразно і недвозначно заявив, чого він домагаєть ся для всїх народів.

Наперед він сказав, що се війна народів. „Мінїстри могли зачати її, — говорив він — але анї вони анї їх противники не можуть її так закінчити як вони хотять". А се тому, бо **війна перемінилась у війну народів,** у війну за справу народів.

Дальше президент Вілсон так сказав: „Ми приймили справи війни яко факти а не так як якась ґрупа людий тут або деинде їх уложила, і ми не можемо приняти жадного вислїду (війни), який би ті справи не полагоджував в чесний спосіб".

Як же можна ті справи полагодити в чесний спосіб?

На се питанє президент Вілсон відповідає **отсими пятьма питанями:**

Чи слїд терпіти військову силу держави або ґрупи держав для порішеня долї народів, над якими вони не мають права панувати хиба право сили?

Чи сильні держави мають свобідно кривдити слабі народи і підчиняти їх своїм цїлям та інтересам?

Чи над народами мають панувати, навіть у їх внутрішних справах, самовільна і неодвічальна сила, **чи їх власна воля, з власного вибору?**

Чи має бути одно рівне право і привілей для всїх народів і держав, чи сильні мають робити як хотять, а слабі мають терпіти безпомічно?

Чи признанє права має бути припадкове і на підставі случайного союза, чи має бути спільний союз для спонуки до пошанованя спільних прав?

Сї питаня президент Вілсон поставив до всїх кривдників, до військових партій, до шляхти, до „високих родів" і — до народів.

Як він сказав, сьвітова війна перемінилась у війну народів; народи тільки можуть її скінчити і вони тільки можуть відповісти на питаня президента Злучених Держав так як він се розуміє, значить, **що по війнї має панувати тільки і єдино рівне і справедливе право всїх народів.**

Сих питань — каже президент — він не видумав, бо вони є серед народів; він їх тільки зібрав. Се правда, але заслуга президента власне в тім, що він їх зібрав і поставив перед лицем цїлого сьвіта, бо тим способом він став речником і оборонцем усїх народів.

* * *

Потім президент Вілсон сказав, чому Злучені Держави не можуть заключити мира **з правительствами** центральних держав (Нїмеччини й Австро-Угорщини). Він каже: „Ми вже мали до дїла з ними і бачили, як вони переговорювали з иншими правительствами, що були учасниками сеї війни — **в Берестю Литовськім і в Букарештї. Вони нас переконали, що вони без чести та що їх цїлию не є справедливість. Вони не шанують жадних умов, не приймають жадної засади, тільки силу і свій власний інтерес.** Ми не можемо „порозумітись" з ними. Вони зробили се неможливим. Нїмецький нарід мусить вже тепер розуміти, що ми не можемо приняти слова тих, що накинули нам війну".

В тих кількох реченях президента є дуже богато сказано.

Наперед президент Вілсон виразно зазначив, що він говорить про **правительства** центральних держав, а не народи.

Що ті правительства нечесні і що їх цїлию не є справедливість, вони мали нагоду показати за час цїлої війни. **Весь час свої народи трактували вони обріхуванєм.** В Нїмеччинї, де панує династія, шляхта і військова партія, раз-враз обріхувано нарід, що пруський шляхотський сойм буде здемократизований, та що державою буде правити парлямент а не кайзер і його канцлєр, перед ним тільки одвічальний. Але все те осталось пустим звуком. Як було, так осталось. Таксамо в Австро-Угорщинї, де панує династія та нїмецька, мадярська і польська шляхта, народи обдурювано, що за кров пролиту дістануть свободу. А що з того? Народи дальше не мають прав, а шляхта держить свої привілеї. Прийшов мир з Україною, Московщиною і Румунїєю. Не тільки, що покривджено ті держави при мирі, але потім мирові договори потоптано. **Передівсїм в мирі з Україною Нїмеччина й Австро-Угорщина показались нечесними партнерами. На підроблене „запрошенє" наслали своїх війск на Україну знищити народні здобутки, а ратувати шляхотські привілеї.**

Народи Австро-Угорщини і Нїмеччини може вже дїйсно зрозуміли, чому Америка з такими правительствами не може прийти до порозуміня, а найлїпший доказ на се дадуть, **як зроблять революцію і скинуть ті правительства.** Нехай промова президента Вілсона буде іскрою, що запалить сю революцію.

* * *

Опісля президент Вілсон говорив про **спосіб, як забезпечити певний і тривалий мир.**

Способом на се є — казав президент — **Лїґа Народів** (союз народів).

Однак аби мир був певний і тривкий, треба, **аби всї народи заплатили за се;** аби не лише згодились на **справедливість** для всїх народів, але на **задоволенє потреб** поодиноких народів.

Полагода Лїґи Народів мусить статись на мировій конференції.

Правительство Злучених Держав — говорив президент — буде підпирати **отсих 5 головних засад в справі мира і Лїґи Народів:**

1. Безсторонна справедливість не може містити жадних відріжнень між тими, для котрих ми хочемо бути справедливі а тими, для котрих ми не хочемо бути справедливі. Се мусить бути справедливість, яка не творить жадних відзначень і не знає жадного взірцевого правила, але рівні права поодиноких інтересованих народів.

2. Нїякий особливий або окремий інтерес якоїнебудь поодинокої держави або ґрупи держав не може бути основою якоїнебудь части договору, коли той інтерес не годить ся зі спільними інтересом всїх держав.

3. Не може бути жадної лїґи, або союзів, або договорів, або порозумінь, в нутрі загальної і спільної родини Лїґи Народів.

4. А особливо, не може бути жадного спеціяльного, самолюбного економічного укладу в нутрі Лїґи і не можна вживати жадного способу економічного бойкоту або виключеня, хиба як силою економічної кари при помочи виключеня зі сьвітових ринків буде надїлена сама Лїґа Народів, яко способом для удержаня карности і контролї.

5. Всї міжнародні порозуміня і договори якогонебудь рода мусять бути в цїлости оголошені перед рештою сьвіта.

Подавши тих 5 засад, президент заявив: **„Я кажу, що Злучені Держави не вступлять в жадні спеціяльні договори або порозуміня з окремими державами. Також заявляю, що Злучені Держави готові взяти на себе цїлу свою пайку одвічальности за удержанє спільних договорів і порозумінь, на яких на будуче мир мусить опирати ся".**

По сїй важній заяві президент Вілсон між иншим ще сказав: „Цїли державні щораз більше усунулись взад, а на їх місце прийшла — спільна цїль осьвіченого людства... Державні мужі мусять іти за проясненою спільною гадкою, або упасти".

* * *

Дальше президент Вілсон говорив **в імени робучої кляси всїх народів.**

Президент сказав, що робуча кляса найбільше жертв віддала в теперішній війнї і тому вона має повне право домагатись від керманичів держав ясної відповіди на се, **які є цїли теперішної сьвітової війни.**

Робітникам вже говорено про ті цїли — каже президент — але вони сими відповідями не вдоволені. Їм говорено про полагоду територіяльних справ, про подїл сили, але не після широко понятої справедливости.

* * *

Се перший раз, що президент републики з таким знаменним покликом звертаєть ся до сьвіта.

Сей поклик тим більше знаменний і щирий, що президент Вілсон звертаєть ся з ним **на адресу керманичів полїтичних в державах алїянтів.** Президент виразно сказав: „Я вірю, що керманичі правительств, з котрими ми ідемо разом, промовлять так виразно як я хотів сказати... Єдність в цїлях і нарадах таксамо потрібна як була потрібна єдність команди на боєвім фронтї".

Сї слова президента Вілсона були звернені до Анґлїї, Франції й Італїї. Але француські керманичі повинні передівсїм навчитись дещо зі слів президента. В Анґлїї й Італїї богато змінилось від часу війни. Анґлїйський премієр Ллойд Джордж заявив, що годить ся на програму президента Вілсона, а мінїстер заграничних справ, Балфур, заявив, що Анґлїя не хоче жадних здобутків з війни. За Лїґою Народів заявилось богато визначних Анґлїйцїв, між иншими лорд Едвард Ґрей, бувший мінїстер заграничних справ. В Італїї знова демократичні елементи в парляментї здобули значний вплив і тепер Італїя заявила Сербам, що зрікаєсь претенсій до їх країв Дальматії й Істрії, — **але у Франції нїчого не змінилось.** Нема тільки договору з царською Росією, бо нема царської Росії. Се, рахувати, свобідна република, але найбільший голос там має клїка банкирів з продажною пресою, а нарід воює, терпить і мовчить. Мінїстри все йому говорять тільки про побіду, неначеб сама побіда була варта того, аби мілїони француських синів проливали свою кров вже пятий рік. Недавно, як старий Клємансо наплїв купу теревень в парляментї, один посол спитав його: А чому ви нїчого не сказали про Лїґу Народів? — сивенький премієр відповів йому, що то треба догадатись з його слів. Як таке обдурюванє народу можливе в Нїмеччинї або Австрії, то не таке диво, але велике диво, що се можливе у француській републицї.

Може слова президента Вілсона додадуть духа француському народови і він заговорить, без опіки своїх старих опікунів.

ДО УКРАЇНЦЇВ І МІСЦЕВИХ КОМІТЕТІВ В СТЕЙТЇ НЮ ЙОРК, НЮ ДЖЕРЗИ І В ПОВІТЇ ФЕЙРФІЛД, СТЕЙТУ КОНЕТІКУТ.

Українцї!

Кампанїя за четвертою Позичкою Свободи вже розпочала ся. Надійшла хвиля, яка покаже степень зрілости та солїдарности нашої нації. Прийшла нагода, яка видасть сьвідоцтво і суд здібности та сили нашого народу. Сей теперішний час, ся теперішна доба розбудженя поневолених народів покаже, чи наша нація спосібна до самоуправи чи цї. Не лїта, не місяцї, а всего три тижнї дають нам спромогу поставити себе в ряд другий націй, замешкуючих Злучені Держави. Не гаймо часу! Не зволїкаймо з дня на день! Берім ся до працї! Покажім якраз тепер, що ми підпираємо і помагаємо нашій прибраній вітчинї. Уважаймо, що побіда по сторонї Злучених Держав і її союзників є побідою нашою. Поможім грошем поконати військове самодержавє і неволю в Европі! Додаймо сил і охоти демократичним державам повалити сю неволю! Прискорім той так ожиданий, а не видний мир!

Настали жнива. Продаж бондів вже почала ся. Купуймо їх ми, і то всї, після нашої змоги! Памятаймо однак, що за наш гріш **ми маємо одержати кредит,** а не хто инший! Тому кождий Українець і Українка нехай стараєть ся купити бонд! Українські громади, які не утворили власних комітетів, нехай поручать своїм людям купувати бонди там, де їм вигідно, однак нехай зарекордують кожду особу, яка купить бонд, та пішлють точний спис і суму закупленя бондів до:

LIBERTY LOAN COMMITTEE,
Ukrainian Division,
37 Liberty Street, New York, N. Y.

Українець, чи Українка, які куплять бонди у фабриках, чи инших підприємствах, нехай подадуть своє імя і суму купна бондів до українського місцевого комітету, або до комітету головного на висше подану адресу.

Місцеві комітети мають слїдуючу задачу:

1. Аґітувати за купном бондів.

2. Вести точний спис та суму закупленя бондів всїх Українцїв і Українок, які закуплять бонди чи то в українськім комітетї чи денебудь в дотичній громадї, і вислати той спис до головного комітету.

Українські місцеві комітети, котрі зголосились до головного комітету, одержали субскрипційні лїсти з печаткою головного комітету. Просить ся уважно виповняти надіслані блянкети. Комітети, які ще не зголосили ся, нехай се виконають, а одержать все, що потрібне до нашої спільної акції.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ПОЗИЧКИ СВОБОДИ:

С. Ядловський, предс.; **др. К. Д. Білик,** заст. предс.; **І. Добрянський,** секр.; **О. Савіцький,** кас.; **Н. Гриневецька, М. Мельничук, о. Й. Чаплинський, о. Н. Підгорецький, о. Е. Бартіш, о. А. Улицький, о. А. Павляк, П. Задорецький, К. Кирчів, А. Савка, О. Стеткевич,** члени.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛЇ.

„Дїло" а українсько-польське порозумінє.

Непорозумінє між Українцями і Поляками находить ся дальше в тімсамім напруженю, в якім находило ся десятки лїт взад. Старокраєві українські провідники навіть не забирають ся думати про якенебудь українсько-польське порозумінє. Від своєї раз зложеної заяви Українцї не відступають. Сьвідчать про се навіть слова ґрафа Чернїна, бувшого австро-угорського мінїстра заграничних справ, який сказав, що галицьку справу годї якнебудь рішити, бо між обома народами, які замешкують Галичину, нема згоди, а провідники навіть не думають про неї. Судячи після становища наших провідників у старім краю, між Українцями і Поляками згоди не було тай не буде. Львівське „Дїло, полїтичний орґан австрійських Українцїв, каже, що між українським і польським народом може аж тодї наступити якесь порозумінє, коли польські провідники зречуть ся своїх заборчих плянів супроти українських земель. Се зреченє проявить ся в тім, коли переведеть ся основно берестейський договір, а Галичину подїлить ся полїтично й адмінїстраційно на дві части: польську і українську. „Дїло" впрочім не вірить, аби Поляки добровільно зрекли ся своїх заборчих плянів. Комплекс полїтичних питань, в який входять українсько-польські відносини, може бути розвязаний лише по укінченю сьвітової війни, а в остаточнім разї на мировій конференції.

На чім Поляки опирають свої претенсії до східної Галичини?

Львівське „Українське Слово", орґан посла Евгена Петрушевича, президента українського парляментарного клюбу, обговорює заходи Поляків, аби Холмщину і східну Галичину влучити до Польщі, і так пише про Поляків, які успіли виєднати собі у компетентних австрійських чинників полекші в справі Холмщини: „З Холмщиною справа була лекша. Можна було милити очи всїм людям неорієнтуючим ся дальше нїж поза віденські рогатки, а ще більше під тим оглядом анальфабетам — мінїстрам. Що иншого однак з Галичиною. На чім опирають Поляки свої претенсії до східної Галичини? На статистицї? Прецїнь Нїмцї знають, що в Австрії жиє 4,000.000 Українцїв. На чім же опирають Поляки свої претенсії? Чи може на історії? Алеж сама назва краю і звичайний підручник історії протестують проти того. Може на некультурности і несьвідомости українського елементу у східній Галичинї? Але український нарід є культурнїйшим і більше осьвідомленим нїж польські Мазури або Крулєвяки. А сей нарід „такої" Польщі не терпить, так дуже не терпить, скільки лише є всилї чоловіка. Не хочемо бути тривіяльними, але в сїм случаю мусимо сказати цїлу правду: Панове Поляки опирають свої претенсії до східної Галичини хиба лише на одній польській безличности".

Вершок культури, чи ідіотизму?

Шікаґовський „Дзєннїк Звйонзкови" в числї з 16. вересня б. р. говорить про знищенє рільничих господарств польських дїдичів і в шаленім розгонї фантазії кричить: „Незмірні обшари польських пшеничних піль зриті окопами, стрілами, скопані, поперерізувані ровами, оборонними валами, видоптані, замінені в порослі бурянами тверді облоги. А поза війною, останні жертви найсьвіжійших републиканів „славянських побратимцїв", гайдамацької дичі, різунів українських: польські двори на Подїлю, Волинї, Українї, польські острови цивілїзації в морю українського варварства"...

Нехай читач сам знайде собі до сього коментарі...

Угрорусини йдуть з Чехословаками?

В нюйорськім „Словак-у в Амеріке" з 25. вересня б. р. читаємо: „Наші братя Русини недавно передали проф. Масарикови меморандум, в якім заявляють, що і вони хочуть прилучити ся до Чехословаків, але хочуть, аби вони були самостійною частию самостійної чехословацької держави. Меморандум передано президентови Вілсонови і многим державним полїтикам. Між Русинами працюєть ся в напрямі переведеня сеї думки в житє, але й працюєть ся проти того. Народні, чесні і вірні Русини знають, що лише в злуцї з Чехословаками є їх спасенє, що з Українцями йти не можуть, а з Мадярами тим меньше".

От і бачите! Вже й Чехословаки беруть ся за наших опікунів!

ТЕОДОР РОЗЕВЕЛТ І УКРАЇНЦЇ.

В память сьвяткованя „Лафает Дей", француського народного сьвята, бувший президент Теодор Розевелт мав полїтичну бесїду, в якій між иншим сказав, що народности Австрії: Поляки, Словаки, Румуни і Югославяни повинні бути независимі. Тому я написав до него лист з запитом, чи знає він що за Українцїв, яких в Австрії є чотири мілїони, а в Росії 30 мілїонів, і чи він публично не схотїв би заявити, що буде в своїх бесїдах попирати свободу всїх Українцїв.

На мій лист я дістав ось-таку відповідь:

Sept. 12th, 1918.

My dear Mr. Rubynowych:—

I was not able to enumerate all the nations. Of course I very heartily support the cause of Ukrainian freedom.

Faithfully yours
Theodore Roosevelt.

По українськи:

12. вересня 1918.

Мій дорогий о. Рубинович:—

Я не міг вичислити всїх народностий. Очевидно я з цїлого серця попираю справу свободи України.

Теодор Розевелт.

Подаю се до загального відома, щоб Українцї давали Американцям інформації про нас. А найлучші інформації містять ся в виданю Української Ради „Ukraine". Тому не жалуйте гроша для народного добра.

о. Іван Рубинович.

ВІЧЕВИЙ РУХ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ.

На поклик вічевого дзвона, щоби нарід орґанїзував віддїли Української Ради, надходять з усїх усюдів справозданя з сих віч. Деякі місцевости вже мають віддїли, а деякі щойно жадають бесїдників від Української Ради. І так відбули ся збори в слїдуючих місцевостях:

Аллентавн, Па. — Дня 18. серпня. Присутних членів понад 300. Місцевий комітет складаєть ся з отсих: о. А. Лотович, предс.; Іван Коченаш, кас.; Н. Худик, секр. До збираня жертв: Стефан Мельничук і Олекса Попик.

Трой, Н. Й. — Дня 19. серпня. — Предсїдатель кождочасний сьвященик; Гриць Дженджиристий, заст.; Петро Филяк, секр.; Іван Назаревич, кас.

Майнерсвіл, Па. — Дня 25. серпня. Присутних около 400 членів. Промовляв заступник правительства і офіцир летництва Петренко. Комітет: о. Ів. Рубинович, предс.; Йосиф Стефановський, секр.; Юрко Дронюк, кас. Члени: Василь Крамар, Стефан Піхович, Василь Ґонтарчук, Стефан Семанчак, Михайло Козїцький, Андрій Бончак.

Ст. Клер, Па. — Дня 25. серпня. Промовляли тісамі, що й у Майнерсвіл. Народу около 200. Комітет: Теодор Хиляк, Василь Юрша, Данько Янковський, Василь Гнуча, Іван Худинця, Іван Оґарик і Лаґона.

Мт. Кармел, Па. — Вибрано комітет: С. Козяр, о. І. Волощук, І. Голда, Ст. Шиманський, Онуфер Мурдза. Вписало ся до Ради 30 членів.

Савт Бетлеґем, Па. — Дня 25. серпня. Комітет: Олекса Вавришко, Іван Семенина, Олекса Запажоний. Збори отворив о. А. Лотович, представивши їх цїль.

Ню Гейвен, Конн. — Дня 1. вересня.

Міннеаполіс, Мінн. — Комітет: Франко Коздрунь, Микола Ґрубрин, о. Мирон Данилович, панна М. Готрівна, Петро Андрущак.

Шікаґо, Ілл. — Віддїл 22 У. Н. С. дав двох відпоручників до Української Ради.

Сї віча вказують на велику вагу хвилї. Вони мають пробудити нарід з просоня і дати другим місцевостям взір до наслїдуваня. Навіть малі місцевости хотять мати бесїдників від Ради. Хотяй трудно є всїм відразу догодити, однак місцевости, які хотять мати бесїдників, повинні голосити ся до секретаря Ради за всїми інформаціями.

Тому відзиваємо ся ще раз до загалу: На віча, до Української Ради, до єдности і згоди всїм разом!

о. Іван Рубинович,
секр. Укр. Ради.

СПРАВА ЧЕТВЕРТОЇ ПОЗИЧКИ СВОБОДИ.

Окрім попередно оголошених засновано місцеві комітети ще в отсих місцевостях:

Перт Амбой, Н. Дж. Іван Ваверчак, предс.; Юрій Левків, кас.; Василь Фединишин, секр. (Сей комітет прислав на покритє видатків головного комітету квоту $10).

Картерет, Н. Дж. Николай Мачужак, предс.; Йосиф Ґінда, кас.; Іван Плевак, секр.

Нюарк, Н. Дж. Впр. о. Петро Понятишин, предс.; П. Романишин, кас.; Г. Дїдоха, секр.

Рочестер, Н. Й. о. Вол. Сполїтакевич, предс.; Н. Мурашко, Василь Дуда, Н. Кучмій, Ева Попівна, Гр. Поповняк, члени.

Когус, Н. Й. Теодор Малїґлувка, предс.; Гавриїл Слободян, секр.; Іван Барна, кас.

Стемфорд, Конн. В справі четвертої Позички Свободи всї Українцї повинні звертати ся на адресу: Іван Каштанюк, 12 Garden St. (Сей комітет прислав на покритє видатків головного комітету квоту $5).

Місцевий комітет в Бруклинї, Н. Й., прислав на покритє видатків головного комітету квоту $10.

Ню Йорк 27. вересня 1918.

Іван Добрянський,
секр. Гол. Ком. Позички Свободи.

Наша ґазета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику працї! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

ВАЖНЕ!

УКРАЇНЦЇ І УКРАЇНКИ СТЕЙТІВ НЮ ЙОРК, НЮ ДЖЕРЗИ І КОНЕТІКУТ (ФЕЙРФІЛД КАВНТИ).

Отсим пригадуєть ся Вам, що до осягненя підчас четвертої Позички Свободи як найкориснїйшого успіху для української справи; до показаня, що ми є нарід зрілий; до виказаня нашої щирої помочи Америцї в її боротьбі за свободу всїх народів, а тимсамим і нашу — треба:

1. Щоби кождий з Вас купив один або більше бондів.

2. Де в справі теперішної Позички Свободи є зорґанїзовані місцеві комітети, там обовязком тих комітетів є **дбати і старати ся,** щоби в їх місцевости кождий Українець і кожда Українка при закупнї бондів, виповняючи „субскрипційну лїсту", коли не купують бондів впрост від свого комітету, жадали, щоби їх вписано на сїй „субскрипційній лїстї" яко **Ukrainian.** Там, де наш комітет продає бонди, там він сам має виписувати слово **„Ukrainian"** на кождій „субскрипційній лїстї". В місцевостях, де не зорґанїзували ся наші комітети, нехай кождий Українець чи Українка, купуючи бонди, виразно жадає, щоб на „субскрипційній лїстї" (subscription list) записано його, чи її, народність яко **„Ukrainian"**, а не инакше!

По скінченю реченця продажи бондів місцеві комітети мають виготовити сейчас спис, кілько Українцїв купило в їх місцевости бондів і за яку суму. Сей спис треба вислати на низше подану адресу.

В місцевостях, де не заложено комітету для тої справи, Українцї і Українки самі мають повідомити низше згаданий комітет про купно бондів, подаючи своє імя, назвиско і суму, за яку куплено один чи більше бондів.

LIBERTY LOAN COMMITTEE,
Ukrainian Division,
37 Liberty Street, New York, N. Y.

КУПУЙТЕ LIBERTY BONDS

І купуйте їх охочо

а я СПІЧНУ аж на палаті кайзера в Берлінї!

ДОПИСИ.

3 NEW YORK, N. Y.

Віче в справі четвертої Позички Свободи.

Трете з-ряду загальне віче в справі четвертої Позички Свободи в Нью Йорку відбуло ся в неділю, 22. вересня б. р. Вже о 3-тій годині пополудни народ заповнив концертову салю Укр. Нар. Дому так, що не тільки не було де сісти, але і стояти не було місця. Сим разом нюйорські Українці задемонстрували як слід свою прихильність та льояльність супроти Злучених Держав.

Щоб не тратити часу, о. Підгорецький, предсідатель місцевого комітету четвертої Позички Свободи, вступним словом привитав зібраних і короткими словами пояснив ціль і характер віча. „Се віче — говорив він — не тикаєть ся виключно наших народних справ, а більше американської держави, який нам нині довело ся відплатити за всї ті добродійства, якими вона нас наділила від хвилї нашої імміграції. Нас американське правительство уважає за відрубну націю зі всїми її принципіяльними факторами, чого доказом було позволене на Український День, признане за участь в демонстраційнім походї дня 4. липня і т. д. Тому ми нині, уважаючи наші ідеали включені і тісно звязані з американськими, повинні стати плече в плече в зачатім її підприємстві". По тих словах бесїдник прочитав програму віча і оповістив, що у вічу возьмуть участь рівнож представителї американського правительства.

По вступнім слові предсїдателя український хор під проводом п. Гундича відспівав гимн американських Українців „Далека ти а близка нам". Між тим явились на салї очікувані гості. На їх привитане хор відспівав „Май Контрі", після чого ученик української народної школи при Укр. Нар. Громаді заінтонував „Салют де флег". В слїд за сим один з гостий, канадійський сержант п. В. В. Піно, вийшов на сцену і в американській мові сказав кілька горячих патріотичних слів. Промова сего умундурованого борця за свободу основувала ся на поясненю цїли і средств, яких алїянти уживають, аби знищити загрожуючий всему сьвітови німецький мілітаризм. З особливою орторитною вервою зазначив, що боротьба з ворогом не конечно мусить бути безпосередною, але і посередною. Згадані слова відносили ся більше до нас, яко народу, котрий не може безпосередно проляти своєї крови в оборонї загально людської свободи.

Опісля промовляв по українськи др. К. Д. Білик. У вірно український спосіб схарактеризував він наше нещасне положенє в старім краю перед війною, змалював долю українського мужика, після чого описав теперішне наше незавидно положенє під німецькою кормигою. З його слів майже кождий міг заключити, що найсьвятійшим нашим ідеалом під теперішну пору є скинути тевтонського узурватора, а се означає тілом і душею пригорнутись до алїянтів.

На сцені появились 2 шкільні ученики, Українці, які переграли на скрипцях „Гей там на горі сїч іде" і „Ой під гаєм, гаєм". Хотяй вони не були вишколені як слід, особливо щодо тих двох музичних мусників, то однак можна сподївати ся, що на будуче вивяжуть ся о много лучше.

Опісля о. Підгорецький приступив до річевої части віча і відчитав всїх тих охотників, які до того часу зголосили ся до закупна бондів четвертої Позички Свободи. Підчас того одна Українка, яка була вже купила бондів на суму 200 долярів, зголосила свою охоту до закупна ще одного бонду. Сей вчинок порушив згаданого канадійського сержанта і він в кількох словах представив зібраним, як то богато можуть люди зробити, коли в них є добра воля й охота.

Предсїдатель віча в дальшім тягу пояснив присутним, яким то великим добродійством і средством ощадности є позичка свободи, особливо для працюючої клясси, а вже найбільше для нас, Українців, котрі крім помочи матеріяльної можуть при сій нагоді показати сій державі наше правдиве становище. Коли завізвав, аби голосили ся нові охотники, то в протягу короткого часу зголосило ся так богато, що вслучна сума підписаних на бонди виносила по докладним обчисленю 10.000 долярів. Є надія, що дальші віча принесуть о много більше користи.

При кінци віча припоручено предсїдателям товариств, аби вони збирали адреси своїх членів і, подаючи притім скількість маючих бути закуплених бондів, помагали комітетови.

Зазначити належить, що віче тим разом випало прекрасно. Присутним подано в рідній мові в вичерпуючий спосіб, чого від нас хоче ся держава та які є наші супроти неї повинности і обовязки.

Присутний.

3 PITTSBURGH. PA.

I.

Концерт в честь Івана Франка.

В неділю, 1. вересня б. р., в Пітсбургу в гали парафіяльній відбув ся величавий концерт на сьомий Івана Франка і на побільшене фонду на будову Народного Дому в Пітсбургу. Сей концерт устроїло товариство „Укр. Громада". При помочи того-ж товариства зорганізовано український хор, котрий пораз перший мав нагоду до попису на сцені і за такий короткий час зміг так влучно вивязатись із своєї задачі. Зазначити треба і те, що управителем хору був ще дуже молодий дірігент, п. Іван Ганяк, котрий немало доложив труду і старань, аби сей перший концерт випав як найкрасше. І се йому вдало ся.

Чутка про те, що пітсбурські Українці мати-муть змогу побачити новозорганізований хор і почути українську пісню, викликала велику цїкавість до сього вечера серед пітсбурського й довколичного загалу Українців та зібрала в галю парафіяльну велику силу люду.

У прибраній на чорно гали в кутку серед зелені, стояв великий образ батька нової української літератури, д-ра Івана Франка. В перший части концерту після довгої промови о. Е. Сидоряка, який вислови пулбліці значінє Івана Франка з уривків „Каменярі" і „Мойсей", хор відспівав дуже вдатно американський гимн „Стар Спенгледж Банер". Відтак після програми концерту наступали пописи хору, переплїтані гарно дібраними деклямаціями. Хори мішані відспівали знаменито „Боже великий единий", „Думи мої" і „Даремне, пісне". Незвичайно гарно відспівано „Ой чого ти почорніло". Найлучше випав спів „Гуляли, гуляли". Пісні „Ой вербо вербо" і „Козаченьку, куди йдеш" випали на причуд гарно. В солях вивязали ся найлучше п. М. Малїєвич, баритон, в пісни „Ой Дніпре мій, Дніпре", а панна М. Гарайда, сопран, в пісни „Карі очи". Дуети виконали знаменито пп. В. Малїєвим і Ів. Ганяк. „Де ти бродиш, моя доле" пп. М. Грошко і Л. Вантух. Пані М. Урбан віддеклямувала звязменито „Наймит" Франка. Дует „Не чужого ми бажаєм" відспівали пані Т. Онишків і пані П. Яць незвичайно гарно. Відчит про діяльність Івана Франка виголосив п. Л. Вантух. Концерт закінчено відспіваном „Вже воскресла Україна".

Пишучи сї стрічки, маю на думцї подати до відома загалу Українців, що тутешні Українці не остають позаду других околиць, а щиро працюють на народній ниві.

Тут на тім місци належить ся сердечна подяка Українському Хорови, як також чесному українському загалови, що так численно прибув на сей концерт і так гарно звеличив память незабутного нам поета, письменника і народного дїяча, д-ра Івана Франка.

Член Укр. Громади в Пітсбург, Па.

II.

Від Уряду Укр. Громади в Пітсбург, Па.

Отсею дорогою складаємо сердечну подяку всїм околичним гостям, що так здалека прибули на наш концерт, котрий відбув ся в неділю, дня 1. вересня с. р. Околичні гості справдї зрозуміли наш поклик і не пожалували ані часу ані труду, а численно причинились до звеличеня так великого сьвята, яке обходила пітсбурська українська громада. Вони сповнили свій патріотичний обовязок, бо віддали честь народному робітникови, Іванови Франкови, і тимсамим причинили ся своїм ділом до піднесеня фонду на нашу сьвятиню, Український Народний Дім в Пітсбургу. Також належить ся подяка і нашому місцевому парохови, о. Евстахію Сидорякови, котрий у вступнім слові дуже красно схарактеризував небіщика д-ра Івана Франка: чим він був, за що він себе мав і чим прислужив ся для нашого народу. Честь нашому о. Парохови за його патріотичне діло і за співучасть з нами! Пану дірігентови Ів. Ганякови, п. Вантухови за відчит, п. В. Малїєвичови за прекрасне сольо і всїм співакам та співачкам, як також і декляматорам складаємо сердечну подяку і просимо не забувати на дальше, а ярацювати на поли народній, а заплатою для Вас буде наша вільна Ненька-Україна.

ЗА УРЯД УКР. ГРОМАДИ:

Василь Онишків, голова.

III.

„Величавий концерт в Пітсбург, Па."

Про концерт в тутешній околици говорило ся много, дещо фантастичного, аж вкінци всї проєкти прихили і здавалось — амінь всїм заходам, які надармо деякі одиниці повкладали. Чому розвіялй ся всї надії на концерт, було незвісно, зна-

ЯК ВІЙНА СКІНЧИТЬ СЯ ---

перша ваша задача буде як найскорше післати хотьби лише кілька долярів своїй родині в старім краю—або купити шіфкарту на найлучшу корабельну лінію і вертати до родини—або спровадити свою родину до Америки. Ви будете певні за свої гроші і совісну цїну наколи удасте ся в тих справах до

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

одинокого українського товариства заінкорпорованого в стейті Пенсильванія

А НИНІ --- ми вам поможемо переслати лист до родини в старім краю за посередництвом **Червоного Хреста** цїлком даром. Виповнимо і потвердимо в канцелярії Нотарїяльний бюро ВІЙСКОВІ КВЕСТІОНАРІ.—Виробимо всякі просьби і загоди в англійській мові. Поради даром. Пишіть до. 117а—

American Transatlantic Bureau, Inc.,

1843 So. Conestoga St., Philadelphia, Pa.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на яку хоробу, без різниці як довго і якнайже міг Вас вилічити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛІПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЛЕ.

Віддалі або брак грошей най не встримує Вас. Встагі ян і бідні однаково будуть обслужені. Я є найславнїйший в Пітсбурдині спеціяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найліпше засмотрено бюро, вилучивши Х-Рей машину, через котру можу Вас перелїгнути, як через зеркало. Маю власний департамент зрогерії, до знаходять ся тутешні і імпортовані лїкарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдїть до мене, як до приятеля. Розмова валюю кошок. Одна хвиля перекоше Вас, що я можу для Вас зробити.

Посилаю спеціяльні лїки на хоробу кроні і лічу слабости в протягу вілької днїв. Я вилічив тисячі випадків слабости, як: нервозність, хороба серцеві, ревматизм, хороба жолудка і утроби, сверблячка, гемороїди і всї хронічні слабости.

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. Baer,

311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Вчитайте ся огльодненє і пранцість. Його ві собою.

чить: пропала надія і не було чого сподіватись. Аж ось сенсація для Українців в Пітсбургу. Розкинено відозви по цілій околиці, заговорило со кругом, ну і стягли таки немалє число цікавих на таку рідку річ.

„Величавий концерт 1. вересня с. р. в Пітсбург, Па." Кождого рвали сі фантастичні слова, ну і пірвали мене туди, де то мав відбути сі той „величавий концерт". Вибираючись на сей концерт, я думав: „Повинно тут бути щось порядного, бо се-ж пітсбурські співаки, які давно звісні в цілій околиці зі своєї бравої вдачі". Однак не дуже я втішив сі, бо програма не вказувала нічого особлившого і не представляла жандого поважнійшого концертового твору. Та коли вже заплатив вступну карту, то послухаємо, хоч вже згори може було припускати, що співаки собі як співаки, але з дірігентом то таки щось невиразно...

Колиб тут ходило тільки про концерт, програму, продукції та їх технічне випровадженє, то певно я зовсім не думав би забирати сі до писання, бо надавати публичного розголосу, то не так що, але — як між публікою говорено — „шкода часу та чорнила". Ходить тут не о концерт, а о шопку, кіх аранжери виставили, замаюючи на неї своїх і чужих. Съмілись описля самі між собою, що власне було би гріхом замовчати про се. Аранжери концерту наробили стільки крикуу, що дійсно нічо не зробили, як тільки крик, якого ніхто нінчим концертом назвати не може, бо се було би прямо незнанем, або звісною маминою хвальбою: „Скачи, скачи, Івасю, бо ти мамин син".

Вдати рецензію і вдоволити співаків, аранжерів та рівночасно і публіку — се трудна задача для мене, бо уважаю — як і многі з гостий виражались — се низше критики. В доказ перейду програму точка за точкою.

Вступне слово, виголошене, як звичайно перед концертом бувае. Гимн американський і український відспіваний пьвним розгоном рвучої филі, однак без слів і що тільки можна було детонованем голосів.

„Наймит" деклямувала пані Урбан не зле, а панна М. Будник „Розвивай ся, ти високий дубе" — стала, затяла сі і не пішла дальше. На дует „Не чужого ми, бажаєм" виступили пані Т. Онишків та Параска Яц; в акомпаніменті до дуету засів перед фортепян польський органіст. Про сей дует я рішучо відкладаю перо і не знаю, що писати. Пані Т. Онишків не має жадного голосу, як тільки такий, що через зуби цідить сі над колиской для усипленя дитини. Т. Онишків співала якимись двома голосами: перший видаєть сі ніби сопран, але дуже мізерний; другий, в вищій позиції, якийсь гейби фістула, ба і то ні, а при кінци дуету зовсім вибитий з тону, безбарвний, без розділу, абсолютно без слів, так що мало сі вражіне вите собаки або очеретової якоїсь нічної марі. Пані Параска Яц над міру сильним альтом здоганяла без такту, не зважаючи на органіста, як той бубнив по якімось до неможливости розстроєним старім фортепяні так, що кождий в хроматичним порядку тон творив збільшені секунди, терції, а навіть кінти. Параска Яц має сильний альт, однак вона безусловно не може навіть в хорі співати, бо дуже погано разить, що широко до вереску отвирає уста і неправильно виголошує самозвуки, що маєть сі вражіне підпитої на весілю тьотахи, яка рецитує, щоб тільки всіх заглушити. Поки пані П. Яц не піддасть сі вмілому інструктворови, та не зеднає собі музичної штуки у вигодо-шуванню докладно, з чутем, барвою голосу і слів, доти на сцені вона не можлива. бо співати по „своему", то тільки можна хиба собі. Всі хорові куски, як „Думи мої", „Ой чого ти почорніло", „Гуляли", „Ой вербо, вербо", „Козаченьку, куди йдеш", були відспівані кождий голос в осібній тонації, що виходило щось зовсім нелюдське. Дірігент, п. І. Ганяк, який зразом був аранжером, друкарем шумних відозв та співаком на пробах (бо сей концерт вимушгрував колишний дяк, а теперішній кацапський „батюшка Костюк, який заїхав з візитою в Пітсбург і показував п. І. Ганякови, як батуту в оркестрі, а не обіруч держати), не піддавав голосів після тонації, а виступивши на сцену, бігав від одної партії до другої, шепочучи щось, гейби питав, який голос співаки мають, махнув закованою батутою і хор реве. Сопрани зовсім губились, альт верещав над силу, тенори не знали, якої позиції держатись і блудили по всіх голосах, а баси вигукували по свому, куди попало. Притім страшне детоноване голосів кождого співака зосібна дерло не тільки нерви, але хотілось кричати: „Гей, пановє! То хиба на пасовиско, а не на сцену!" Дехто може зі співаків, оборонюючись, скаже: „Коли ми зле співали, то чому олнески сміялись?" Звісно, дітвора як на „мувінгу" побачить Чапліна, то свище, плеще, верещить з радости, хоч він і велику дурницю часами грає.

Не меньше комічним підчас деклямації „В сьвіт за очи" показав ся п. Іван Яц, котрий раз-враз підтягав на собі штани, які з него спадали. Не диво отже, що дітвора плескала в долоні, бож пречінь то бавить навіть і старшого. Таких оплесків не можна звати ентузіязмом і приписувати собі якоюсь признане публики.

Найкрасше виразив сі один з далеких гостий: „Мені найлучше подобались павзи".

В солях виступав п. В. Мялєвич („Ой, Дніпре мій, Дніпре"), який більше трохи здасть обізнаний з вокальною музикою. Він має гарний бірітоновий голос, але дірігент підлав зависоко, що соліст не міг викінчити і з цілою форсою наддаючи неприродним голосом в високих тонах, робив з гарної пісні карикатуру. Однак сольо його належить хиба до найгарнійшої точки в цілій програмі.

Дует „Люблю дивитись" співав сам дірігент, п. Іван Ганяк. Перебираючи ногами, він зблудив з тону, захлинувсь і не знав, що почати, а п. Малєвич садив повною силою пяни за органістом, якого не обходив спів, ані те, що п. Ганяк діставначе помилене змислів. На сцени замітно було, як говорили: „Зрізая ся п. Ганяк". Сольо панни М. Гарайди „Карі очи" чиглядало так, як би хто ногу приступив і то якраз там, де нагінтки повиростали, а не маючи сили вирвати чи крикнути, на-пів живим голосом просить ся, щоб звільнити страшенний біль. Може і лучше то сольо булоб випало, хоч дуже слабим голосом, як би панна М. Гарайда не дістала сильної треми, від якої папір в руках трясе ся наче від електрики. Дует Горошка і Вантуха „Де ти бродиш, моя доле" відспівали так, як органіст на фортепяні в цілости розстроєної клявятури відограв.

Пьо відчит, виголошений п. Л. Вантухом, то хиба не буду споминати. То не був відчит і не давав вражіня відчиту. То було школярське повторюваннє учеником заданої лекції, певного рода школярським акцентом та виспіваннем речець.

Щоб не проминути найважнійшого, позволю собі спитати пана „дірігента" Ганяка, що властиво стало ся з твором „Даремне, пісне"? Сю поезію уложив др. І. Франко, а музику Д. Січинський. Чию композицію ви співали? Що то воно таке? Пів церковне а пів якесь з походу рекрутів. Що властиво стало ся з оригіналом Д. Січинського? Приглядаю ся на програму, а тут от що: „Др. І. Франко—І. Г.", криптонім, себто Іван Ганяк. Що се значить? Не вжеж то композиція Д. Січинського, Ганяком дещо змінена? Та ба! Слухаю, а там зовсім що иншого. Якесь вигукуване басів і ціла мішанина триманих тонів не дає пізнати, що то воно таке. Невжеж то ви, наше Ганяк, „збитували" у українського композитора Д. Січинського? Чудо! Бути так „високо ученим", що, не знаючи, з якої тонації голоси в якімнебудь куснику роздаєть ся, а брати ся касувати твори діяснихкомпозиторів і переробляти на свої, то вже неабиякі там „чудо" з вами, п. Ганяк. Бути на стільки музикальним, що самому не вдержатись в тоні, і то на память вивченої пісні, значить, не маючи слуху, а компонувати хорали, — то вже належить хиба не до музиків, а до фотографістів, що є частинно ваших „здібностий", де за потиснением гумової галки сам апарат „компонуе" фізіономію клієнта. Та я нинній, що ви до компонования „Даремне, пісне" не могли ужити своєї гумової галки, тож розумію, чому лице вашого твору годі було розпізнати. Я не маю жадного упередженя до п. Ганяка, але не можу погодитись і зрозуміти, яким способом він зістав не тільки „дірігентом", але й „композитором". Кілька літ тому в повітовім судї бувати „писарчуком на коридорі", відтак в Америці фабричним робітником, а в теперішних часах фотографістом, то се все не дає ще авторітету бути „композитором". Здаєть ся менї, що судейські коридори — се не консерваторіїа, а скринї машини — не інструменти музичні. Се є дуже цікавою річчю, де п. Ганяк набрав хисту творчости музичної штуки...

Кілька точок з програми чомусь відпало.

На закінченє з усьмішкою виступив один з аранжерів і подякував „красненько" співакам та „дірігентови" за їх муку, і публиці, що видержала до кінця (хоч много виступило з галї), і просив о вибачене, що „може відбуло ся не так, як треба, але на будуче будемо старати ся „трохи липше"... Отже „дякую вам, пані-матко, за вечорашну квашу". То чомусь ви, пановє, не сказали того вперед, що сей добродій скаже на останку? Ви себе і свої сили повинні добре знати. Одно велике діло зробились, що не пійшлисьте до „Оперового" будинку, так як о тім думалисьте, і не скомпромітували українського народу перед чужинцями.

На будуче запамятайте собі отсі вказівки, а певно уникнете всякої критики. Замість писати наголовок „Величавий концерт", будь ласка напишіть: „Величава концертова проба", — то кождий „спасибі" вам скаже і будете мати чисте лице перед своїми і чужими.

Провінціонал.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Січові Стрільці", від. 97, подає до відома, що місячні мітінґи будуть відбувати ся від числом 582½ при улиці Ст. Пол в першу неділю по першім кождого місяця, о 2-гій годині пополудни. — П. Мудрик, секр.

НЬЮ ЙОРК, Н. Й. Отсим подаєть ся до загального відома, що тов. „Поміч в чужині", від. 215, буде принимати нових членів без вступного через три місяці, то є: в жовтни, падолисті і грудни 1918 р., а до У. Н. Союза після статута. Мітінги відбувають ся першої суботи кождого місяця в гали під ч. 433 1ст 5-та ул. — Ф. Зухорський, пр.; І. Козачик, кас.; О. Кучма, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Уряд братства св. Николая, від. 300, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що в неділю, 6. жовтня б. р. маємо тіж до Канами, Па., на посьвячене церкви. О годині 9-тій рано кождий член має явити ся під карою 50 цнт., а урядник $1.00. — В. Алексюк, Я. Ямний, Е. Русинко.

Коли Ви Не Мали Успіху в Приверненню Здоровя

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

в кождою хронічною, нервовою або скомплікованою недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сейчасного полагодженя здоровя стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити вперед недуги і в сей спосіб дати виспіяли спричинюючи постійне поліпшене в терпінях і в ліченю.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання міхура, Простатітіс, Недуги жолудка.

Руптура і Гемороїди лічені з добрим успіхом без операції. Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсиленє, Прищі, Біль голови.

Нервове почутє обезсиленя, Нервове лихе травленє, Нервове вичерпанє, Болї в хребті, Рани в устах і на языку.

Нечиста кров і недуги скірні лічені з добрим успіхом.—Модні встрижування і Серум.

Спеціяліста висше 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни в умірковані.

Всі другі недуги які є висліднм тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,

188 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: 10—4 і 6—8. В неділї і правильні сьвята 10—2. 81—

НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

Заходом Українського Товариства „Жеребецька Любов"

від. 10. Укр. Нар. Громади в Ню Йорку

аматори при Укр. Нар. Громаді

відограють представленє

В СУБОТУ, 5. ЖОВТНЯ 1918

в Українськім Народнім Домі

217-19 Ist 6-та ул., Ню Йорк

„УБІЙНИКИ"

мелодрамy в 5. дїях, Івана Бодрука.

ОСОБИ:

Гарасим-дирун, вїйт, п. П. Безталанний
Гаська, його жена....п-ні М. Мельник
Гринько, його син.....
.....п. Е. Жуковський
Василь, їх прийжак.....п. Корда
Яким Багрій, богатий господар.....
.....п. М. Мелешко
Настя, його жена.....п-ні Л. Мулярчук
Марійка, їх дочка, п-на А. Грешуківна
Лесь, парубок.....п. І. Побіденко
Іван, вартівник.....п. І. П.
Семко, вартівник.....п. В. Ільків
Гершко, коршмар....п. Й. Шаровський
Цанько, сільський дїдусь. п. А. Порило
Судія, лїкар, жандарм, судовий секретар, сьвящник, сашкяі і дружки.

Початок о годині 7.30 вечером.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

Музика п. Гуменюка.

Вступ з гет-чеком 75, 50 і 35 центів.

Українська Громадо! З огляду на вагу та значінє нинїшнїй раз граної штуки „Убійники", яка мати-ме місце дня 5-го жовтня б. р., в Укр. Народнім Домі, укр. товариство „Жеребецька Любов" якого заходом та драма буде відграна, взиває весь український загал до численної участи.

Українське тов. „Жеребецька Любов", від. 10 Укр. Нар. Громади в Ню Йорку, є товариством безпогітним і 144 відділом У. Н. Союза. Ціль його є піднести всїх членів матеріяльно і морально. Членська місячна складка виносить 50 цнт. Вразі хороби, член побирає $5.00 бенефіту тижнево, а на случай смерти товариство виплачує $100.00. По представленю будемо приймати нових членів без вступного.

Українцї! Користайте з нагоди. Вступайте в ряди нашого Товариства, лучіть ся, бо в злуї сила.

117-19 КОМІТЕТ.

ПОЗІР БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ!

Заходом Тов. Співацького „Боян" в Бруклинї, Н. Й.

відограють ся

В НЕДЛЮ, 6. ЖОВТНЯ 1918 Р.

в гали церковній при 162 Норт 5-та улиця

ХТО ВИНЕН

драма в трох дїях

— і —

ВИВОРОЖИЛА

комедія в одним актї.

Виступати в ролях будуть слїдуючі амагори: Андрей Цюпа, Марія Повалінська, Аналст. Рубінівна, Йосиф Шишорик, Гавриіл Лукач, Петро Свидінський, Іван Файста і І. Пачковський.

Режисер і упр. хорів п. Стеф. Ягелло.

Початок о годині 6-тій вечером.

ВСТУП 25 ЦНТ.

Зогляду що сї представленя суть дуже цікаві і поучаючі, просить ся о як найчисленійшу участь всїх Українців і Українок. — **Комітет.** 117-18

НОВЕ ЗДОРОВЛЄ, НОВУ СИЛУ, НОВУ КРОВ ЗА ТРИ ЦЕНТИ

Коли терпите на слабі нерви, долегливости жолудка і нирок, загальне ослабленє, біль голови, брак апетиту, безсонність, брак енергії, жите і здоровотности, нечисту кров, біль в плечах, то не видавайте гроший на незвісні лїкн, але прийлїть нам лист зі своєю адресою, а ми Вам вишлемо відповідно почтою, зовсїм дарма, без зобовязань з Вашої сторони, повне тридневне лїченє

JUVITO

знамените чисто зїльне средство на скріпленє тїла, нервів, сили і крови. Адресуйте: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 25, PITTSBURGH, PA. 117tv130

Dr. I. Michel

106 E. 7th Street,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4636. 100-12

Спеціяліст недуг женських і якушер, виконуе найтрудийші операції в Вашій хаті або у себе в офісі. Розмовить сі з Вами по українськи.

Години офісові: від 12. до 2. і від 6. до 8. щодня, в неділї від 10—1

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, поблизько парку, NEW YORK, N. Y.

Всїякі роботи лїкарсько-дентистичні по умерковани цінах. При витягано зубів уживаю спеціяльний спосіб для знечуленя, так що пацієнт зовсім не відчуває болю. Офіс заосмотрений у всї найновійші інструменти і є взірцево чистий. Ціни легкі.

Коли чоловік є хорий

то першою річчю, яку він хоче знати є „де знайти доброго лїкаря".

Коли зверете свої кроки вприст до заведена Др. Кафмана, 67 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за яких шукаєте без страти часу і грошей на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то взуваєте, що лїкар є дуже обережний в виданню дїягноз якої слабости; то є, що від першої докладно пашо Ви хорі. Його заведенє є заосмотрене в модні і докладні апарата, так що коли потреба аналїзи крови, земічної аналїзи мочи, оглядини лучами Х-рай, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів докладного розслідженя недуги мущин, немежливим є пимлка.

Лїкар скаже Вам яка є уміркована ціна за лїченє. Жаден чоловік не може відїти задля браку грона. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так инакша, що жаден хорий не повинен обавати сі йти до него.

21-33

Пого інституція має кождий найновійший апарат до оглядин хорих: Статік, Гальванін, Дарадін і Гай Фріквенсі Електріситу; Озоне Інгалаторіом, Електріс Осцілаторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої пополу.

ФАРМИ! УКРАЇНСЬКИМ ФАРМЕРАМ! ФАРМИ!

Подаємо до відома урядовий звіт Департаменту рільництва з Авбурн, Алябама. Сего року засадженo в повіті Бальдвін 31.000 акрів кукурузи, 30.000 акрів фасолї, 5,000 акрів вати, 10.000 акрів картофель звичайних, 5.300 акрів картофель солодких. 8. серпня 1918, „Бальдвін Таймс" оголошує урядово: Сегорічний збір один, з акра солодких картофель виказує 400 доларів зиску. Серпень 15, 1918. В суботу западовано з кольонії Елберта 42 вози залізничні солодких картофель. Стала ціна на стації Фолей була по два доляри і сорок центів за бушель. Фармери збирають по 200 бушлїв з акра. Се є з одного збору. Памятайте се українські фармери. Не дайте надуватись агентам, які не знають ані географії ані клїмату великої Америки. Не мають поняти де наш фармер за малі гроші може стати господарем. В справі купна фарм в нашій богатій кольонії голосіїв сі сейчас до: 104-07

HRYHORIJ KURDYDYK, 216 East 83rd Street, New York City

або

HENRY C. BARTLING, 911 Hartford Bldg., Chicago, Ill.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ІЇ МОЖНА НАЙТИ,

і вертайте правою дорогою до доброго здоровя.

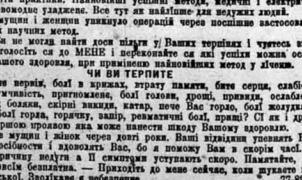

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відвасете сі його оніі. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і вирозадять Вас на добру дорогу до здоровя, защадять Вам терпіня і уступять всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найлїпше для недужих людей.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посьпішне застосованє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пізнім у Ваших терпінях і чуттєсь зневірені, то згодитесь сі до МЕНЕ і переконайте сі які успіхи можна осягнути для Вашого здоровя, при примінению найновійшим метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослабленє нервів, болї в крижах, втрату памяти, биге серця, слабість нирок, надумчивість, пригноблене, болї голови, дрощі, приниди, ослабленє членів тіла; болячки, сирні виниди, катар, вечне Вас горло, болї жолудка в крижах, болї горла, горячку, вапір, ревматичні болї, пряці? Сі ест і другі недуги а першою пробою яка може напести шкоду Вашому здоровю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вашої відвідини упевнять Вас про мої способности і здобудуть Вас, бо я помочу Вам в скорім часі. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми устрашать скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли дужасте помочи лїкарської. Зволїкане є небезпечне.

Dr. COLBORNE, Secr. fo 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

Др. Лайонс спеціяліст через останніх 28 літ

Всї недужі мущини, женщини і дїти нехай прийдуть до мене за порядою. Я є спеціяліст від нервових і хронічних недуг від 28 років.

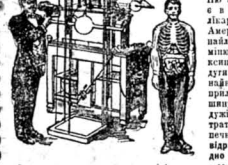

Многі літа я був в зносинах з найвійшими шпиталями міста Ню Йорку. Способи мого лїченя є в науковій методах, звісних лїкарській професїї в Европі і Америці. При лїченю уживаю найлїпші і найновійші лїки, приміюючи встрикуване анті-токсинів в організм в случаях недуги крови. Мій офіс посїдає найновійші наукові, електричні прилади і найлїпшу Х-рей машину в Ню Йорку. Коли Ви, недужі, прийдіть до мене. Не тратьте часу. Зволїкати небезпечно. Памятайте! Вам не треба відривають від праці. Часто рудно лїченє—отсе що Вам треба.

Грунтовні оглядини і порада безплатно. Ми говоримо Вашою мовою.

Dr. LYONS, 126 East 34 St., New York

MEŻY PARK AVE. і LEXINGTON ST., NEW YORK CITY.

Приймає від 9-тої рано до 7-мої вечер. В неділї і сьвята від 9-тої рано до 2-гої пополудни. 107—

W.B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети

Для Нерозвинених і Пересічних Статій Женщин

Робить кождy статю гарною і ніжною. Дешеві, виріб бездоганий; нема їм рівних у вигоді, ношеню і гарній формі.

W. B. Reduso КОРСЕТИ для Отилих Осіб

Скрикає отилість; огладжує стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдягненю.

W. B. "REDUSO" Style 742

До набуття у всїх більших склепах.

W. B. "NUFORM" Style 327

WEINGARTEN BROS., IN'. - - NEW YORK & CHICAGO

НЕДУГИ МУЖИН

Я в одинокий спеціаліст недуг мужеських в Пітсбургу, который говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслужений на довірє спеціаліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довготрівалу практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образованє, в якім занятю Ви би не працювали, зачніть учити ся

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся научити читати, писати і говорити по англійськи кождого Українця, що жие в Америці. До сеї школи не мусите особисто ходити. Ми висилаємо спеціяльно складжені задачі почтою. Кождий що запише ся до сеї школи учить ся англійської мови під наглядом фахового учителя або учителька. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істнованя сеї школи покинули курс тисячі Українців. Від кождого є подяка, і кождому дивно, що так легко і приступно научив ся англійської мови після нашої системи. Пробні задачі і подробиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашим кличем — чесність, точність і строге виповненє діл.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

ДЛЯ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ!

Дорогі Коля Вважаєте подавати любов особі Вам дорогій, в ній пишіть найдете описи таких любовних способів як стати ся мілим, і як провадовати ся. Зашлють марку на відповідь.

COLUMBIA NOV. SALE CO.,
Sta. D., Box 9. New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО
КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗУРУ

поділяє у своїм складі книжки різного змісту. — Коли хто пришле собі на цінник книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOWY BAZAR,
84 E. 7th St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 годинах

Кождa пачка має напис: MIDY

Уникайте підробок

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

удїляє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від 9-ої до 7-ої пополудня, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в полудня в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
520 E. 6th St. New York, N. Y.
Tel. Orchard 8968

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Кождій дістане даром Гороскоп, або Астрономічний Ворожбіт, який предсказує будучність кождої особи від дитинства аж до гробу; а також 70 гарних образків в дуже цікавих позах для оправи в рамки. А також много иншихцікавих річей, які самі розвеселитесь а прісім розбудите велике зацїкавленє у других і можете заробити добрі гроші. Пишіть 6 цит. марками на Гороскоп і каталог. 114вс

UNIVERSAL SALE HOUSE,
205 E. 14th St., New York City.

ПОЗІР! ПОЗІР!
ДО ВИНАЙМУ АВТОМОБІЛІ

на весїлє, хрестини і всякі иншї потреби, цїлком устроєні на 6-7 осіб, великі „Packard" автомобілї по дуже приступних цінах. 99вс

Родимцї! Не ідіть в раді потреби до чужого, але поспитайте о них у свого.

Обслуга в день і в ночи. Винаймовано також на годинн.

Прийдіть або телефонуйте до:

Mrs. I. PIASECKA I SYN,
205 E. 11th St., New York, N. Y.
Tel. Stuyvesant 488

ВОЄННІ ВІСТИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

(Продовженє зі стор. 1-шої).

ясно освітлена лямпами та що віддїл большевицьких жовнірів все є на поготівлю, щоби приймити нові жертви. Нема ніякої проволоки і всякі пробі позістають невислухані.

„Доносять, що в Москві арештовано і розстріляно кількох великих князїв".

Кореспондент оповідає дальше, що нема жадної приязні, щоби большевики трятили свою власть, але з другої сторони він не вірить, щоби остатнє рішенє большевицького правительства приведало йому прихильників.

„Москаль ніколи не був кровожадний і тому навіть мордованє не може збудити в нім тих дких інстинктів", — кже вкінци кореспондент. — „Постійних погромів він не стерпить. Москаль вправдї має забути на Бога, але без Бога „Москаль жити не може".

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Вісти про революцію в Румунії.

ПАРИЖ, 29. вересня. — Німецькі війска, які стояли залогами в Румунії, почали від пятницї відїздити до Болгарії, як се доносять вісти, одержані в політичних кругах в Швайцарії.

Удержують ся вістки, що в Румунії вибухла революція. Німецькі цивільні власти мали з великим поспіхом вивести свої архіви.

Князь Карло зрік ся престола.

АМСТЕРДАМ, 28. вересня. — Румунський наслїдник престола, князь Карло, зрік ся свого престолонаслїдства.

Князь Карло був недавно засуджений своїм батьком, румунським королем, на 75 днів вязниці, за те, що він без дозволу вихав до Одеси, де одружив ся з дочкою одного румунського офіцира.

ХОТЯЧИ МАТИ
ГАРНУ ЧИСТУ ЦЕРУ

Ви повинні старати ся мати передовсїм чисту кров, удержувати устрою в сталій чинности і кишки дїлають правильно. Тоді всякі негарні пришї і плями зникнуть з лиця.

Для поправленя цери і очищенє крови, наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лїчниче є ліком лїпшим, певнїшим і безпечнїшим від всїх косметиків. Кальварійське Вино „Лїчниче усуває з тїла отрійні речовини, неструктурале належно їди, скріплює цїлий организм, очищує кров, викликує здорові рожеві лиця, надає блеску очам, поправляє і укращує, даючи цері милий і здоровий вигляд.

Памятайте, що ми звертаємо кождий цент тому, хто докаже, що наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лїчниче не є таке як ми описуємо.

ЦІНА БУТЕЛЬКИ $1.25.

До набуття в лїпших антиках, у наших агентів, або прямо у фабрикантів. 111

D. WROBLEWSKI & CO.,
196 E. 4th St., S. W., New York, N. Y.

ПРИВАТНА КЛІНІКА.
ОСНОВАНА 1881.
137 East 27th Street,
NEW YORK.
— мовa 3-ої і Lexington Aves.

Лїкарі: від 9-ої рано до 5-ої попол.; у вівторок і пятницї від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лїкарі: сей клїнїки посїдають широке знанє і многолїтню практику є в змозї вилїчити вас скорше як другі молоді, недавно лїчені доярки практикучі лїкарі.

Вони лїчать зі спеціяльною увагою недуги нервів, нирок, міхура, крови і сьвіжі, але і всї иншї хронічні недуги лїчать з як найбільшим догляднем і успіхом. Опекуй говорить сильно нарідною методом, без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 82вс1ф

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не имємо філїй, а наша адреса є 137 E. 27th St. New York, N.Y.

РАТУЙТЕ ПІЯКА!

Коли у вас є дорога вам особа маючи надїр до пїятнерства, то НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, ВРАТУЙТЕ ЇЇ, КОЛИ ЩЕ ЧАС. Порошок Salutia скоро відверне таку особу від пияцтва назавсїгди. Сей порошок можна уживати з чаєм, кавою, зупою, або і й горівкою, і в сей спосіб легко видїлить від того страшного надїру. Ціна лише $2.50. Вишлють $1.00 а замовленєм а решту $1.50 заплатите при одержанню порошку. 117118

AMERICAN NOVELTY CO.,
1 Union Sq., New York, N. Y.

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НАДІЮТЬ СЯ, ЩО АВСТРІЯ ПРЕДЛОЖИТЬ УСЛІВЯ МИРА.

Австрійське правительство приготовляє другу мірову ноту.

ПАРИЖ, 28. вересня. — У віденських політичних кругах ходить чутка, що австрійський міністер загр. справ, барон Бурян, вийше небавом до воюючих держав другу мірову ноту, в якій однак мірові услівя будуть ближше подані, як се доносить швайцарська часопись „Цюріхер Журналь".

Друга нота буде в принципі подібна до першої, як се доносить часопись, але буде містити такі точні заяви, що австрійське правительство має надію, що йому вдасть ся ними змінити деякі услівя алїянтів.

Державна рада покликана на засїданє.

ПАРИЖ, 28. вересня. — В Будапешті панує велике напружене.

Австрійський цїсар скликав засїданє державної ради.

До Відня прибули політичні провідники Угорщини.

Сї вісти одержано нині на підставі телеграм, які надійшли з Австрії до Цюріху.

Австрія не змінює свого становища супроти війни.

АМСТЕРДАМ, 29. вересня. — Австрійський цїсар, Карло, проводив вчера нарадами державної ради у Відни, як се доносить телеграма до „Берлінер Тагеблятт". Наради тягнули ся і пізно в ночи. Головним предметом нарад було загальне положенє, а передівсїм останнї події в Болгарії.

Премїер Гусарек заявив представителям преси, що вісти, неначе би Австро-Угорщина змінила своє становище супроти війни, є безпідставні.

Австрійський премїер радить з Чехами.

Амстердам, 28. вересня. — Барон Гусарек, австрійський премїер, відбув в пятницю довгу конференцію з чеським послом Мусаром, віце-президентом палати послів, якийсе одиноким представником чеського клюбу у Відни під тепершню пору. Як се доносить віденська „Альгемайне Цайтунг", предметом сих нарад були „дуже важні справи, дотичачі загранічної політики".

Австрійська преса добачує катастрофу в успіхах алїянтів.

ВАШІНҐТОН, 28. вересня. — Телеграма зі Швайцарії доносить, що віденська „Арбайтер Цайтунг" признає, що останні побіди алїянтів в Палестині і Македонії зробили глибоке вражінє в Австрії.

Пїаурядові часописи стараються сї піддержати настрій, представляючи, що лише перебраніе зелїзничого шляху Білгород-Царгород означало би катастрофу для центральних держав, а до того ще дуже далеко.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Недужі люди
в Детроїт, Міш.

котрі терпіять від хронічних, нервових, упірчивих або скомплїкованих недуг. Чи ви хочете бути вилїчені тай щоб Ваші гроші не пійшли на марно? Прийдіть і дайте мені бгляднути себе, щоб я міг Вам помочи. Оглядини, порада і порада безплатно.

Літа практики в лїченю нервових, хронічних і скомплїкованих недуг, дають мені змогу приймінити науковий, електро-медичний спосіб лїченя, який дав многим недужим помічі і запобіг перед конечностию небезпечних операцій. 93—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ХРОНІЧНУ, НЕРВОВУ, КРОВНУ, НА СКІРНУ АБО СКОМПЛІКОВАНУ НЕДУГУ, АБО КОЛИ ТЕРПИТЕ НА ЖОЛУДОК, КИШКИ, ПЕЧІНКИ, УТРОБУ АБО НА РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО СУСТАВАХ І Т. Д. ТО НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ. БЕЗПЛАТНО — НИНІ.

Годинн приняття: в неділї
від 9-ої рано до Dr. RUSSELL, від 10-ої рано до
до 8-ої веч. 2-ої попол.
176 E. Jefferson Ave. near Woodward Ave. Detroit, Mich.

ВИРІЖТЕ СЕ ОГОЛОШЕНС АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.

Ніколи не можете знати, які клопоти Вас можуть стрінути, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлїнного АДВОКАТА котрого офіси находять ся під ч.

Herman Turkel 200 Broadway, New York, N. Y.

кінчив школи в краю і описля здав тут іспити адвокатські, а Вашим родимцем, чуствуйте з Вами чесно і розмовть ся з Вами Вашою власною мовою. — Заступлю справи у всїх судах. Удавайте ся до него також в справах для полагодженя якихсебудь крайових інтересів. Прийдіть особисто, напишіть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4895-1 4896

Дам практичні поради в справах військових. Виповню контракти. Інтересовні можуть голосити ся до Його меншкання під число 101 East 7th St., між 6-ою а 8-мою годинною вечером. 114-16вс—

ВІЙНА
КІНЧИТЬСЯ

НЕ ВІДОМО КОЛИ. ОДНАК МИ ПОВИННІ ЗАХОВАТИ СЯ ХОЛОДНОКРОВНО І ПАМЯТАТИ, ЩО ПІСЛЯ ДОВГОЛІТНИХ ТРУДІВ І НАУКОВОГО ДОСЬВІДУ БУЛО ДОСИТЬ ЯСНО ДОКАЗАНО, ЩО ЗДОРОВИЙ УМ МОЖЕ БУТИ ЛИШЕ В ЗДОРОВІМ ТІЛІ, А ЗДОРОВИЙ СТАН ЙОГО ЗАВИСИТЬ ВІД ПРАВИЛЬНОГО ТРАВЛЕНЯ І ЧИСТОЇ КРОВИ, ОЖИВЛЯЮЧОЇ ЦІЛИЙ ОРГАНІЗМ.

ТОМУ, ЩОБИ МАТИ ЧИСТИЙ ЖОЛУДОК І ЧИСТУ КРОВ, ТРЕБА, ЯК ВСІМ ДОБРЕ ЗВІСНО, УЖИВАТИ ЦУКОРКИ ПАРТОЛЯ, ОЧИЩАЮЧІ КРОВ І ЖОЛУДОК.

Коли Ваш жолудок занечищений, коли терпите болї голови, то не забувайте, що всесьвітньо звісні цукорки ПАРТОЛЯ — се Ваші ліки. Зїджте 3 цукорки перед сном а на завтра станете освіжений, нормальним і здоровий чоловіком.

ПАРТОЛЯ й другі средства Антіки Партоса одержали золоті медалі і похвальні письма на 6 всесьвітніх виставах, за свої гарні засоти.

В кождій родині повинна бути ПАРТОЛЯ, коштуюча 1 долїра за коробку. Для вигоди публики ми даємо 6 коробок за $5.00. Замовляйте сього дня і переконайтесь.

ДАРОМ

Гарний і корисний дарунок кождому хто пришле замовленє і гроші разом з сим оголошенєм.

Письма і гроші висилайте і адресуйте до: (97)

АРТЕКА ПАРТОСА,
169 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. 20

ВІДЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЖИН І ЖЕНШИН

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Пощо вдягає є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи ні, позаяк невилїчимої недуги він не береть лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

Др. КАУФМАН УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ З ОДЕСИ

Если хочете совісної поради в якій небудь недузї. Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїченє може помочи.

Др. Кауфман лїчить всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить з новою машиною приміненою електрикою і помповане возвуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костей, болї голови, запорти, болї крижів, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волосся. 111—

Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352

ЛИСТА СТРАТ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on September 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Вашінґтон, 29. вересня. — Листи страт американської армії за дні від 18. до 29. вересня включно виказують імена отих Українців:

УБИТІ:

С. Бабрановський, Амстердам, Н. Й.
Ф. Бесїда, Літ. Рось, Іл.
Микола Беринчук, Городок, Литва.
Ь. Вальчак, Слон, Н. Й.
Василь Дацишак, Городно, Литва.
Антін Дзюба, Джексон, Міш.
В. Кагь Бофало, Н. Й.
Микола Кощак, Скрентон, Па.
Іван Мікешка, Брукшайр, Техасс.
Андрій Ферко, Дріфтон, Па.
М. Щепанюк, Перт, Ля.

ПОГИБЛИ ВІД РАН:

С. Заслона, Сант Лорєнс, Масс.
Михайло Кузима, Вінґбер, Па.
Андрій Одинак, Шікаго, Ілл.

ПОГИБЛИ ВІД НЕДУГ:

Евген Корчинський, Бовк Сіті, Па.

ПОГИБЛИ СЛУЧАЙНО:

Ф. Олійник, Собескі, Віс.

РАНЕНІ:

Кость Капуста, ??
Петро Салівський, Маністі, Міш.
Сергій Чайка, ? Україна.
Михайло Шуйка, Магавой Сіті, Па.
Іван Ющик, Дітройт, Міш.

ТЯЖКО РАНЕНІ:

Михайло Мрикало, Ніоарк, Н. Дж.
Йосиф Петрик, Дітройт, Міш.
Микола Русин, Бетлєр, Па.
Петро Собчак, Бей Сіті, Міш.

ПРОПАЛИ:

Микола Буковиї, Кумберленд, Канада.
Іван Возчик, Волинь, Україна.
Грінь Керич, Детройт, Міш.
І. Качмарик, Кліленд, О.
Іван Козюр, Дітройт, Міш.
Іван Луцик, Шікаго, Ілл.
Іван Матисько, Джанстон, О.

Разом оголошено доси у „Свободї" імена 288 Українців.

ГОЗІР! ЛІТЛ ФОЛС! ПОЗІР!

Заходом Співацького Драматичного Кружка під назвою Боян відограють ся два представленя

В НЕДІЛЮ, 6. ЖОВТНЯ 1918 Р.

в Народній гали при Ани улиці.

I) СТРАЙК

ДІЄВІ ОСОБИ:

Вскомад, Підскакевич.....
Ресетій .....п. В. Окрепний
Морозко, жид, крамарь.....п. І. Балицкий
Жандарм .....п. І. Дацишин
Іван, жидівський попихач.....
.....п. Д. Тимкін
Дівчата: .....п-ні А. Мороз
.....п-ні М. Колич
Школярі: .....І. Андруховський
.....Ф. Ястремельский
Василь, Газда.....п. І. Конїкевич
Василиха, газдиня.....
.....п-ні З. Андруховска
Матій газда.....п. І. Гишка
Никола, парубок.....п. І. Горошок
Семен, академик.....п. І. Карповин

II) ІЦКО СВАТ

ДІЄВІ ОСОБИ:

Іцко Сват.....п. М. Довжинський
Федорович, старий вояк.....
.....п. І. Карпович
Атанаїй вдовець..п. Н. Магасевський
К. Ксеня, стара.....п-ні А. Вітеник
Галя, її дочка.....п-ні З. Андруховска
Янів, вуйко Галї.....п. В. Окрепний

Режісер п. Стефан Вудьчин.

Початок точно о годині 7-ій вечер.

Вступ 35 цт. :-: Доход на церков.

На се представленє запрошує ся всїх Українців, Українок, а передівсїм і з околиці. 117-18

HELP WANTED MALE
ПОТРЕБА МУЖИН.

ПОТРЕБА 10 здравих робітників. $4.00 денно. Стала робота. Голоситись до: J. GOLDENBERG, Grand & Henderson St., Jersey City, N. J. 116-8

ПОШУКУЮ робітника видовкляндра, обзнакомленого в тій роботі. Тижнева платня і стала робота. Голоситись на адресу: JOHN ADAMOVICH, 433½ Deadrick St., Nashville, Tenn. 117-19

ПАРОХІЯ св. Константина в Міннеаполіс, Мінн., пошукує дякочителя, котрий би провадив хор, школу і управляв представленя. Посаду може обняти сейчас. По ближші інформації прошу голосити ся на слїдуючу адресу: ПЕТРО АНДРУШАК, 719 University Ave., N. E., Minneapolis, Minn. 116-18

УКР. ГОЛЯРНЯ В НЮ ЙОРКУ!

143 E. 6th St., близько Евенї А. Стрижемо і голимо досконало, на волосся дякуємо щирому, котрий уступить порцїї. ДЛЯ ЖЕНЩИН даємо масаж, котрий чистить лице. — Приходіть як найскорше до УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛЯРНІ. 117-19

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПРАЦІ

посередничить у вишукуваню праці для дівчат і жінок, особливо для тямїч тим, котрі шукають за працю а не знають де її найти. Се бюро обсугує всїх по христіянськи, а не так як инші бюра, котрі обіцюють і придержують наших людей по кільканадцять тижнїв а рідше називають їх без роботи та ще насьміваються. Я, як щирий Українець і член У. І Союза, взиваю всїх Українців з Нїю Йорку і околиці, котрі шукають роботи до домашнього занятя або в ресторацїях, щоби зголошувались до мене, а дістануть через мене роботу добру і добре платну, від $9.00 до $15.00 тиждено, а до приватного дому від $35.00 до $50.00 місячно, з вільними недїлями. Отже щиру прийте і переконайте ся, що лїпше і спокійнїше як у чужого. Прийдіть всї з Нїю Йорку і з околиці до правдивого українського бюра, де вона є українською.

Прошу голоситись від 7-ої рано до 7-ої вечер. 109-120

ЯКИМ КИРИЧ,
властитель,
110 E. 3 St., New York, N. Y.
межи 1-шою а 2-гою А.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

МАРІЯ ШУМЕГА, зволить зголоситись до дяжи. „Свободи" по лист від її брата Теодора Недельського з Італійського полону. 117

Пошукую своєї сестри СОФІЇ БЕЗКОРОВАЙНОЇ. Від котрих лїт не маю про неї відомости. Вона перебувала в Бруклинї, Н. Й. Хто би про що знав або вона сама, зволить зголоситись на адресу: ZACHARIA BEZKOROWAYNY, 11 Broad Street, Lyons, N. Y. 112-123

Пошукую брата ІВАНА СТАСІВ, має перебувати в Шікаго, Ілл. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на поданому адресу: HELENA SYROTA, 852 Pennsylvania Avenue, Youngstown, Ohio. 116-18

Пошукую свого товарища ІВАНА ВЕЛЬГАНА, з села Лопянки, пов. Дїтина. Довший час перебував в Little Falls, N. Y. Він належить до Укр. Нар. Союза. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: JOHN GELYN, 413 Monroe Street, Eveleth, Minn. 117-19

ПАВЛО МАЛАСЮК зволить зголоситись до дяжи. „Свободи" по лист до него від Захарія Малаєська, з італійського полону. 116-17

Пошукую РОМАНА ОСЕЙЧУКА з села Гириевпля, пов. Радехів. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: JOHN OREJCZUK, Box 47, Carson Lake, Minn. 117-21

ФАРМИ

Готові засїяні фарми в стейї Нїю Йорк, Нїю Джерзи, Коннектикут, Верджинія, на догідні платї продає

AMERICAN LAND AND IMPROVEMENT CO.,
29 Greenwich St., New York, N. Y.

ДАРОМ ПРЕЗЕНТ ДЛЯ ДІВЧАТ І КАВАЛЄРІВ.

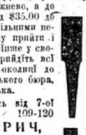

Коли бажаєте одержати любов особі Вам дорогій, в нашім Вам дарові чисті книжкій обіймаючій в собі много цікавих річей. На відпит. марками. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., P. O. Box 1034, New York City. 117вс—

КАВАЛЄРИ І ДІВЦІ!

Трафиласъ Вам небувала нагода лізнати ся щось доброго, цікавого і пожиточного. — Пишіть по інформації і залучіть за 3 центи стемпс.

„JOANNA", 569 West 191th Street, New York, N. Y.

Коли Ви недужі покрадьтеся зі мною

Я вибрав за свою спеціяльність застарілі, нервові і скомплїковані недуги, які вимагають опіки спеціяліста.

Зверніть ся до нас, коли Ви є недужі а ми постараємось ужити всї наші сили, щоби полїпшити Ваше здоровле. Коли Ви терпите на жолудок або більш печінки чи кишок, безсильність, безсонницю, болї голови або загальне недомагане, то порадьте ся зі мною. Коли Ви терпите на ревматизм, ломане, болї в сустанах і др. терпіннє то зверніть ся до мене. Мій довгий досьвід і практика дають менї змогу лїкувати, що Ви зістанете мною вдоволені і будете менї прихильні на все.

Не відкладайте Ваше лїченє. Поспішіть, щоби запобігти Вашій недузї ще вчас. 91—

Перша порада даром.

Години приняти від 9-ої годинн рано до 8-ої веч., в неділї від 10-ої рано до 1-ої в полудне.

Dr. MESSEC
СПЕЦІЯЛІСТ
124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

СОКОЛИКИ

Комедія в 4-ох дїях Григорія Цегінського.

СЯ КОМЕДІЯ НАДАСТЬ СЯ ОСОБНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАННЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 7 ЖЕНЩИН І 6 МУЖИН.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — Я ПРИВЕРНУ ВАМ ЗДОРОВЛЕ

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЄКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЄКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я Є найстарший христіянський медик-спеціяліст в Пітсбургу, Па.; 38 літ практикуваня успішно, лїчучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або ні, без здогадів, і помочу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лїкарі Вас завели.

Я ЖИВЛЮ Вас найлїпші і найцінїйші лїки при лїченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаліями і лябораторію, які є найлїпші для нимочі людий.

Не зневтесть, коли побачите ви сюди Ви можете бути вилїчені. Одна візита увенить Вас про моє знане і доповість Вас, через що в скорім часї і вилїчитись часі. 38—

ВСІ НЕДУГИ МУЖИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛЇЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі цїни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 5. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
411 — FOURTH AVENUE
(4-тий будинок від Smithfield St. Коли їдете до мене, то уведіть ся про адресу моєї офісу).

Напрати почта.
PITTSBURGH, PA.

БАДАЮЧЕ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для горих, неспокойних людей, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що вастарілі недугн можуть бути вилічені без ріжних електричних приладів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна вилічитись цілком а лише тим самим способом без ніяких ножа.

Маю в посіданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і вбачати якорісі внутренности людського тіла і хестей та пізнати причину недугн. Другою машиною можу впровадити сруї електричного сьвітла в тіло і забити ними зараженні бактиді, які є причиною всіх недуг і людських недокарлань. Той способ лічення є не тільки неширдливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого тямо за незвичайного, не підпимаюсь лічити. Однакож кождого, котрого тямо до вилічена, стараюсь вилічити в як найкоротшім часі ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9 рано до 8. вечер, в понеділок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12. в полудне, а в неділі від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР
153 E. 116th St., New York City.
близько стації елевейтор 3-ої авеню і собвею.

Др. Еміль Айхель
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
49½—1st Ave., NEW YORK, N. Y.
corner 3rd Street,

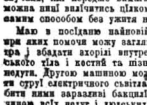

виробляє штучні зуби котрі виглядають як власні. Виробляє зуби без болю. Робота гарантована, ціни умірковані.

Годин: від 10. рано до 9. вечер, крім пятниці; в неділі від 10. до 2. попол

Dr. KOLER,
638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.
ЛІКАР
(Говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Америці, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у ліченю, я лічу ревматизм, прострілу, гемороїди, шкрофули, недуги серцевих, серця, жолудка, нирок, кишок, міхура, шкіри, а головно недуги крові. Робить операції муцини, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаюсь при ліченю недуг крови. Голосить ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняття: від 9. рано до 8. вечер, в пятницї від 9. до 5. лише, в неділі від 9. до 2.

КРАСОТА ПЕРЕД УСІМ

Тепер є найлїпший час до усунення з лиця непотрібного волосся, дъзобів, прищів, весняної і чорних цяток. Рівнож є тепер найкорисніша пора до осягнення гарного, густого, лискучого волосся, як також округлого, повного бюсту. Голоситись особисто або листовно, залучаючи марку на відповідь до:

THE SPARROW CHEMICAL CO.
196 E. Fourth St., Dep. D.D.,
NEW YORK, N. Y.

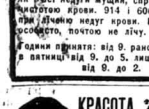

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю
поручає всїм терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙЯВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ МОЛУДКОВІ, НЕДУГИ ШКІРИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄННЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛЇПОТ КИШОК І Т. Д. 105—

Дякуюче всякі найтажші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціялізує ся на пропущалну при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довіреєм свою недугу, а дістане пораду і безплатну пораду.

На відповідь залучіть вем. марку.

Dr. B. HOHENBERG
804 2nd Ave., (кік 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Годин офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Надії Бахметева.

Борис Бахметев, непризнаний московським правительством російський амбасадор у Вашінгтоні, покладає великі надії на теперішне московське правительство, яке зорганізовано в Уфі над Волгою, кажучи, що воно зорганізує сильну російську армію, установить боєвий фронт проти Німеччини і Австро-Угорщини та з початком літа 1919 року „візьметь ся визволяти Україну", як доносить кореспондент нюйорського „Глоб-у", Джонсон Вейвер.

Литовці не хочуть належати до союза угнетених австрійських народів.

Кажучи, що ціли Литовців зовсім рівнять ся від ціли Поляків, Чехословаків і Югославян, Литовська Народна Рада заявила, що не може вступити до союза угнетених австрійських народів. Натомість Рада одобрила цілн союза. Яко причину, чому Литовська Народна Рада не може вступити до сього союза, подано географічні услівя та національні інтереси.

Нові церковні непорозуміня в Югнставн, Огайо.

„Югнстави Телеграм" з 21. вересня доносить: — „Приїзд о. Васіля Стецюка, призначеного сьвященника до тутешної грецько-католицької церкви св. Трійці, роздумухав огонь фракційного непорозуміня в парохії і наш приступність кількох поліцаїв не допустила до жадного насильства. Непорозуміне повстало наслідком зарядження зі сторони папського делегата Івана Бонзано з Вашінґтону та о. Петра Понятишина, заступника епіскопа грецько-католицької діецезії у Злучених Державах, аби о. Василь Зацерковний опустив парохію. Зацерковний відправив працьалне богослуженне в неділю і сказав, що в сім тижни відїде до Нью Бріген, Конн., де його призначено на парохію. Церковний уряд увільнив його від сповнювання обовязків в середу в ночи, а в четвер рано він повідомив комітет, що хоче остаптись тут і в тій ціли буде апелювати до папського делегата. Коли о. Стецюк прибув з Елізабет, Н. Дж., Зацерковний не хотів допустити його до парохіяльного дому і покликав поліцію, кажучи, що сподіваєть ся насильства. Стецюк пійшов до церкви і відправив богослуженне, почім церковний комітет вислював намір викинути Зацерковного силою з парохіяльного дому. Стецюк просив о холоднокровність, а чотиричи пять поліцаїв допомогли утихомирити невдоволених парохіян. Пізнійше Зацерковний впустив нового сьвященника і обіцяв не перешкаджати його службі в церкві, однак дальше відказав ся опустити парохіяльний дім. Церковний комітет заявив, що буде чекати два-три дні, а відтак справу Зацерковного віддасть до суду.

— Непорозуміне в парохії повстало в лютім б. р. і продовжало ся аж доси".

Стережіть ся обманів!

О. Володимир Лотовнч з Бруклина, Н. Ї., доносить нам, що якийсь чоловік, який прийшов до його дому, закрав у нього в його неприсутности банкову книжку з First National Bank в Бруклині, а також дві чекові книжки. Сей чоловік є досить високого росту, повнїй шість стіп, повний на тварн, літ 30 або більше, трохи лисий, говорить по англійськи, німецьки, українськи, польськи. Носить сьвящеиичий обойчик (ковнїрець), представляєть ся під рїжними іменами і чеки підписує рїжними іменами. Стережіть ся його. Сейсам обманець натягнув в Алентани, Па., одного нашого чоловіка на 500 долярів, представляючись йому за „рел естейт" агента. Натягнув здаєть ся навіть деяких сьвящеників. За ним слїдить нюйоркська тайна полїція. Коли би хто приловив його, нехай арештує.

Від початку війни дорожня збільшилась о 62%.

Правительственні досліди виказали, що кошти життя в головнійших промислових центрах збільшили ся від грудня 1914 року о 62.7%, а від грудня 1917 року о 17.39%. Одїж подорожіла більше ніж в двоє, бо о 103.39% від грудня 1914 року. Мешкане подорожіло о 5.52%, опал о 25.20%, а меблїв о 104.65%. З великих міст пожива найдорозше коштує в Нью Йорку, відтак у Філядельфії, а потім в Бостоні, де дорожня зросла о 65.24%.

Страйки на заході.

Деякі нюйоркські газети доносить, що на заході вибухли великі страйки, викликані Промисловими Робітниками Сьвіта. Страйки мали вибухнути в деяких угляних окодицях Пенсильванії, в металевих копальнях Монтани, Арізона і Ню Мексика, а також в деревляних вартатах на північнім заході. Квятира Промислових Робітників Сьвіта в Ню Йорку каже, що вона одержала недавно телеграму про страйк копальників в Арізоні, Юті і Монтані та що копальні заліза в Бот, Монтана, замкені. Власти арештують страйкерів.

Американський професор політичних наук про Україну.

В нюйоркськім місячнім журналї „Munsey", за жовтень 1918 року, є поміщена дуже цікава статя про Україну. Автором її є Фредерік Остін Ог, професор політичних наук у Вісконзінськім університеті. Стаття — сказано — досить цікава, але одушевляту ся нею Українцн нема причин. Професор Ог подав лише правдиві факти з минувшини України, але в проблемах політичного характеру, які ще стоять перед розвязкою, він покривив факти. Сказав він іменно, що Холмщина се польський край, що є рішучо неправдою. Дальше, на самім вступі своєї статі він, професор політичних наук, подав в сумнів самостійне політичне істнованє України. Сказав він іменно, що Україна буде одною з найбільших і найважнійших держав Европи, „коли задержить свою самостійність".

„Приготовляйте ся до миру" — каже сенатор.

Сенатор Вікс з Массачусетс вніс проект, аби утворити спеціяльний парляментарний комітет для повоєнної реконструкції. Сенатор Вікс каже, що мир прийде скорше ніж можна сподіватись, тому Америка мусить вже заздалегідь приготовляти ся, аби мир не застав її неприготованою, як неприготовано заскочила її війна. Правительство — каже сенатор Вікс — мусить застановити ся, що нам робити з тими фабриками, які тепер переміненo чи побудовано для военних цїлий; що робити з машинами, які на повоєнний час не придадуть ся, а вкінци, що робити з тими мілїонами робітників, які тепер є занятні при виробі военних матеріялів. Ті всі питання правительство повинно вже тепер розбирати.

Майнер ладує 30 тон угля денно.

55-літний Чарлз Фогель в Мундсвіл, Вест Вірджінія, здобув собі між майнерами незвичайний рекорд. Він ладує 30 тон угля протягом вісїм годин, за що побирає 18 долярів і 20 центів. За 11 днїв праці Фогель дістав 163 долярів і 89 центів платні.

Угля є повно, падити нема чим

Нюйоркська газета „Івнінг Ворлд" вислала до Патсвіл, Па., свою кореспондентку, Софію Ірену Леб, аби вона розслідила стан в копальнях угля і подала його до відома читачів сеї газети. Кореспондентка відїхала до Патсвіл і відти пише тепер, що видобутого угля є в копальнях величезна сила. Уголь лежить в купах, в яких є мілїони мілїонів тон, але його не відсилають до Ню Йорку. Колїб забрати той уголь і розвести по всій Америці, то тона угля в Ню Йорку коштувала би не 10 долярів, але 3 долярн. Вона оповідає, що копальняний стражник не позволив їй зняти кілька фотографій з тих великих засобів угля, які лежать довкола копальень. Коли вона вперто заявляла, що хоче знятн кілька фотографій, стражник загрозив їй револьвером. „Не вільно — каже вам фотографувати наш уголь, бо він лежить на нашій реальности". —„Івнінг Ворлд" накликує парлямент, аби він поробив в тій справі відповідні кроки.

Еспанська інфлюенца в Америці.

Еспанська інфлюенца, страшна недуга, яка розширила ся по всій Европі, прийшла також до Злучених Держав, де захопила вже 23 стани. Покинцо досі вона найбільше поширила ся в стейті Массачусетс, але лїкарі кажуть, що в короткім часі вона кинеть ся й на инші стейти. Найгустїше розсіла ся вона в надатлантійських стейтах, де то найбільший части находять ся військові табори. В таборі Дівенса, в Массачусетс, є вже 11.000 жертв сеї епідемії. Взагалі північно-східні стейти найбільше терплять від неї. В Коннектікут ся епідемія найбільше поширила ся в надморськім місті Ню Лондон. Ню Йорк ще покинцо не дуже зараженнй нею, але і тут вже є значні слїди. В Массачусетс в деяких містах позамикано вже школи, театри, а в короткім часі позамикають всї церкви і місця загальних сходин. Тесаме думають зробити в иних стейтах, або і в цілій державі, коли покажеть ся, що епідемія ширить ся.

З Ню Йорк, Н. Ї.

Міські власти обговорюють тепер справу будови підземної залізниці з острова Манхатан до Ст. Джорджа, на острові Стейтен. Майор Гайлен є за будовою. Також деякі инші міські урядники є за сею пропозицією.

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ
ПРИЇДІТЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС
З ВСЯКОЮ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І СКОМПЛІКОВАНОЮ НЕДУГОЮ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ПОМОЧИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТИ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ:
Щодня
від 9-ої рано до 8-ої вечер;
в неділї
від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в лїченю недуг, як острих так і хронїчних, є наслїдком моїх довголїтних студій сих цедуг. В додатку в моїх офісах находять ся найновійші прилади, електричні, автоматичні і механічні, і я не жалую ниякнх видатків, які могли би вийти в користь моїх пацієнтів.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ НА 115—
слабі нерви, болї крижий, брак памяти, биге серця, слабість легких, туту отяжілість тїла, болї головни, завороти, привиди, ослаблене членів тїла, чиряки, рани, катар, дерте в горлї, болї жолудка, кришкий, болї горла, викиди на язику, запір, ревматичні болї, пришї? Ст як і другі недуги є часто першою провівою утрати здоровля і сили.

DR. J. H. KENEALY
Спеціяліст 678 Washington St.,
Слїдуючі двері від Gayety Theatre. BOSTON, MASS.

Вже відкрито першу українську школу музики, малярства, танців
В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
під ч. 900 Френклин ул. (за розі Френклин і Поплар ул.)

Се є перша того рода українська школа в Америці. Наука Музики і Малярства відбуватись ся під дїйлим проводом кваліфікованої учительки, яка покінчила найвисшійшу в сьвіті Консерваторію в Бостон, Масс. Серед нашого загалу в Америці, а головно серед нашої молодїжи, є багато талантів до музики і малярства. Нехай вони не марнують ся! Належне образованне принесе хосен і славу їм і цїлому нашому народови. Тому народ, а головно українські родичі повинні подбати, щоби як найбільше українських дітий а навіть старших вписало ся до сеї школи. Наша школа заленить їм красну будучність і становища. Наша школа є зарегістрована в Гарісбурґу і признана за добру в стейті Пенсильванія. НАША ШКОЛА Є ЧИСТО УКРАЇНСЬКА. — Наука Танців відбуватись ся під проводом учительки, яка покінчила науки на Україні, в Італії і в Америці. Вчимо самих найкрасших европейських і американських танців, т. зв. КЛЯСИЧНИХ. Для нашого молодого покоління се дуже добра нагода навчити ся як бавити ся в добрім товаристві. Оплата за науку дуже пристуна. Тому користайте з нагоди і вписуйте ся чимскоре до нашої школи. 117в—

Зголошувати ся можна особисто або письменно на адресу:

European School of Music and Fine Arts
CORNER POPLAR AND FRANKLIN STS., PHILADELPHIA, PA.
НІНА Н. ВОЛОЩУК, вчителька музики і малярства. ВАЛЕНТИНА Г. ВОЛОЩУК, учителька танців.

ХОРІ ЛЮДИ!
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі сїмдесять хорих я у же видїдив та сїмдесять хорих я упрошмив инше. Коли Вам може надоїло видати гроші на лїченє і коли вже не хочете, що Ваш стан здоровля стало погіршусь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам пїконито дарон порадить, що Вам робити, аби Вашу хорість оздоровить і повернуть Вам ві вашій недузі. Лїчу уже через 20 лїт в добрим успіхом всї недуги, як: ослабленє, затроєнє крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які перетлядаю Вашї внутрешности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, датого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всїм

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Телефоне Gramarcy 8828
Години приняття: від 10. рано до 8. вечер.
В неділї від 10. рано до 1. пополудни.

140 EAST 22 ST., N. Y.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Сербське правительство вертає до дому.

Сербське правительство по двох лїтах урядования на вигнанню вертає назад „до дому". Сербський посол в Парижи заявив, що правительство переносить ся з острова Корфу до міста Монастир або Прілеп.

В Німеччині володіє Людендорф, не Гертлінг.

"Филип Шайдеман, провідник німецької соціяльстичної партиці, говорячи в головнім комітеті німецького парляменту, сказав, що в Німеччині править не Гертлінг, але Людендорф, значить дїйсними володітелями Німеччини є тепер не цивільні, але військові власти.

Швеція стратила пїдчас війни 175 кораблїв.

Від початку війни Швеція стратила на морю 175 кораблїв, містоти 195.959 тон, а разом з ними пійшло на дно моря 200 осіб.

HEILWOOD, PA. — Майнери копальні угля Penn Mary Coal Co., яка доставляє вугле до Bethlehem Steel Company, здобувають рекорди на свої заробки другий половині серпня. Йос. Ковач заробив $204.82, се є найбільший рекорд в цілих Злуч. Державах. Той сам робітник заробив в першій половині серпня $187.43 а другій половині липня $194.50. Сим заробком Йос. Ковач побїдив усї рекорди, які були в иних угляних галузях.

Заробки понад сто долярів в двох тижнях в Heilwood, належать до звичайних, бо компанія має запевнену доставу возів на 100%, а сама компанія гадить за сим, щоби працюючі в ній робітники заробляли стільки грошей скільки вони лише хотять.

Належить також згадати, що протягом повищого згаданого часу Марцель Перчелї заробив $139.06, Тоні Пірмуліч $143.06, Джордж Грегарі $123.45, Джан Піппер $129.81, Джан Гарзінські $104.21, Стефан Бассак $110.49, Майк Горват $117.01. 117

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цїнник книжок до дрикарні „Свободи".

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до мого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИНИ!

Я є спеціялїст між всїх особистих недуг, як прим. гемороїди і т. п. Хронїчні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не кидіть. Курацію в офісі д-ра Брайя в рекордовім часі. Її достаєщо лїк. Приїдіть вчерае до мене, і зашлатіть час, гроші і терпіню. 30 ЛІТ ДОСЬВІДУ.

„Практична удоскональов".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При первій візиті Др. Брайя може пояснити Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часі, а також скаже Вам ціну.

В моїм офісі говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

333 East 17th Street,
Dr. BRYAN, NEW YORK CITY.
(Близько 2-ої авеню)
Офіс отворений: від 9. рано до 8. попол., в неділї від 9. до 1. в полудне.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільового. Ії є з краю довголїтній і добрий механік і шофер в Америці. Хто вилучить ся в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Знаде, що наша школа є одною з лїпших в Америці. У нас є 8 машин з 1917 р. до нашої. Дуиї і вечірні курси. Можете заробити 25—50 долярів на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадіте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Записуйтесь до нашої школи, — у нас є механік-професор Д. Лисьцьович.

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого нового. Уживаємо найлїпших способів лїчення в світі. Ми се певно і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лічить ся без операції і болю. Реваматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лічить ся при помочи найновійших видатках.

І подумайте над сим! Ні один долар заплатя, аж ви вістане те вилїчені. — Офіс отворений: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY

ЧИ ВИ Є ХОРІ?
Коли терпите на якусь нову скомпліковану або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціяліста

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тривало і за малу нагороду, без нїякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, рівного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзаминація упевнить Вас, що Ви вступили на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронїчні болї голови, запорот голови, приниди, мамчить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нелегні нерви, безсонність, болї в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомагання жолудка і кишок, невразливість болї, вистуи на языку і запір, приїдіть до мене.

ПРИМІНЯВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРЕЛИВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЇНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЇДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. HANNON, 146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані святка: від 10. до 2. в полуд. лише.

ОСОБИНА ПОЧЕКАЛЬНИЯ ПОКІЙ.

РОДИМЦІ! Зверніть увагу на се оголошенє, доки віднесете ся денеде.

T. J. HRYCEY & CO., NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, INSURANCE,
829 South 4th Street. PHILADELPHIA, PA.

ЗНАНА від давних літ канцелярія: Виробляє і потверднває всїлякого рода документи так американські як і старокрайові. Продає домн і фарми. Старає ся о позички (mortgage). Асекурує домн і меблї від огню. Випнсує апликації на горожанські папери. Виповнює і потверднує військові квестіонарі. Пише і посередничить при висиланю листів до краю, через Американський Червоний Хрест. В справі листів кождий може голоситись особисто що дня о 9. год. рано, крім суботи і неділї. В иншіх справах можна ще дня від 9. рано до 9. вечером.

Telephone: Bell-Lombard 25-93. 111в120

Звісний Dr. GREY Спеціяліст
ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ
117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить ся лише 1 долар.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли бути доси вилїчені, то не зневіруйтесь, а приїдіть і підайте ся БЕЗПЛАТНОМУ оглядинню та дізнайте ся про нашу опінію і пораду. За нами є довголїтня практика і досьвід в медицині і хірургії в лїченю нервовнх і хронїчних недуг. Оглядимо Вас і заспокоємось Вами особисто кождого разу.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кровну, шкірну або скомпліковану недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то приїдіть на пораду ще сими, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ ВОНА Є.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливили дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помічі цїлим кучам иних методи завезна, а затим много терплячих уратовало со від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкнє, недбалість і невластиве лїченє є небезпечною. Приїдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все засвідченого спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. вечер. Dr. DOYLE & LEWIS В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave. Bet. 42nd & 43rd Sts., New York